

හැඳින්වීම

මෑත කාලවකවානුව තුළ දී සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත හා ගුණාත්මක ආහාර සඳහා වූ ඉල්ලුම අන්තර් ජාතිකව මෙන්ම ශ්‍රී ලාංකික පාරිභෝගිකයින් අතර ද ඉහළ යමින් පවතී. විඛැවීන් පාරිභෝගිකයින් වෙත ගුණාත්මය තහවුරු කළ කෘෂි නිෂ්පාදන ලබාදීම සඳහා යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් [Good Agricultural Practices (GAP)] අනුගමනය කිරීමේ විශාල වැදගත්කමක් හා අවශ්‍යතාවයක් පවතින බව තහවුරු වී ඇත.

ගොවිපළ තුළ යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත හා ගුණාත්මක ආහාර නිෂ්පාදනයේ ආරම්භක පියවර වන අතර මෙමඟින් පාරිසරික, ආර්ථික සහ සමාජීය තිරසාර බව ආරක්ෂා කර ගනිමින් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සිදුකිරීමට හැකිවනු ඇත.

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුගමනය කර වගා කටයුතු සිදුකළ ද එම නිෂ්පාදන සඳහා පාරිභෝගික විශ්වාසයක් සහ ඉහළ වෙළඳපළ වටිනාකමක් ලබා ගැනීමට නම් ඒ පිළිබඳ තහවුරුවක් නැතිනම් සහතිකකරණයක් තිබීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි.

විඛැවීන්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් ශ්‍රී ලංකා යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් (SL-GAP) සහතිකකරණ වැඩසටහන 2016 වසර තුළ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආරම්භ කර මේ වනවිට සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී.

මේ සඳහා කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ගොවි මහතන් විශාල උනන්දුවක් දක්වන අතර SL-GAP සහතිකකරණය කළ කෘෂි නිෂ්පාදන සඳහා විශේෂිත වෙළඳපළක් හා වැඩි ආදායමක් හිමි කර ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. තවද දේශීය හා විදේශීය පාරිභෝගිකයින් හට විශ්වාසයකින් යුතුව කෘෂි නිෂ්පාදන මිල දී ගැනීමට හා පරිභෝජනයට ඉඩ සැලසීම ද SL-GAP සහතිකකරණය මඟින් ඉටුවනු ඇත.

SL-GAP සහතිකකරණ වැඩසටහන හා සම්බන්ධ වී සිටින, සම්බන්ධ වීමට කැමැත්තක් දක්වන හිලධාරීන්ට හා ගොවි මහතන්ට SL-GAP සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු අඩංගු මාර්ගෝපදේශයක් ලෙස භාවිතා කළ හැකි අයුරින් මෙම පොත සකස් කර ඇත. තවද SL-GAP සහතිකකරණ වැඩසටහන පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන පිරිසට හා විශේෂයෙන් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය සඳහා අවශ්‍ය දැනුම ලබා ගැනීමටත් මෙමඟින් හැකිවනු ඇත.

පසුබිම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ බෝ නොවන රෝග වලට ගොදුරු වන පිරිස වැඩිවීමත් සමඟ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර වල අවශ්‍යතාවය ඉස්මතු වෙමින් පවතී. නමුත් සහතික කළ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර පිළිබඳ සංකල්පය ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට තවමත් අලුත් අත්දැකීමක් වී ඇත.

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර පිළිබඳව බොහෝ රටවල අවධානය යොමු වී ඇති අතර යුරෝපා රටවල විශේෂයෙන් සළකා බලනු ලබන කරුණකි. කෘෂි නිෂ්පාදන සහතික කිරීම 1997 දී EurepGAP ලෙස යුරෝපයේ දී ආරම්භ වී පසුව 2007 සැප්තැම්බර් වනවිට ප්‍රමිතීන් වැඩි දියුණු කර ගිලෝබල් ගැප් සහතිකකරණය (GLOBALG.A.P Certification) ලෙස මේ වන විට ලොව පුරා රටවල් විසින් අනුගමනය කළ හැකි පරිදි හඳුන්වා දී ඇත.

මීට අමතරව ආසියානු රටවලට ස්වේච්ඡාවෙන් ඉටුකළ හැකි ප්‍රමිතියක් (Volunteer Standard) ලෙස “ASEANGAP” ප්‍රමිතීන් 2006 දී හඳුන්වා දී ඇත. මෙහිදී ප්‍රධාන වශයෙන් ආහාරයේ ආරක්ෂිතතාව, නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය තහවුරු කිරීම, පාරිසරික කළමනාකාරිත්වය සහ කම්කරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව හා සුභසාධනය යන මොඩියුල හතරක් අනුව ප්‍රමිතීන් සකස් කර ඇත. බොහෝමයක් ආසියාතික රටවල් මෙම ප්‍රමිතිය අනුව ගොවිපළ සහතිකකරණය සිදුකරන අතර තවත් රටවල් වම රටවලට ආවේණිකව යහපත් කෘෂි

ජාතික ශාස්ත්‍රාලය

මිහිණිවතු

මැලේසියාව

ශ්‍රී ලංකාව

රූපය 01 - විවිධ රටවල GAP සහතිකකරණයේදී භාවිතා කරන GAP ලාංඡන

පිළිවෙත් Good Agricultural Practices (GAP) ප්‍රමිතීන් භාවිතා කරමින් සහතිකකරණය සිදු කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ද සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත හැඳුම් චිලවළ හා පළතුරු විශ්වාසයකින් යුතුව සාධාරණ මුදලකට ලබා ගැනීම සඳහා පාරිභෝගික උනන්දුව වැඩි වීමත් සමඟ මෙම අවශ්‍යතාවය සැපිරීම උදෙසා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2016 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුව සහතිකකරණ වැඩසටහන (SL-GAP Certification) හඳුන්වා දෙන ලදී.

බොහෝමයක් පාරම්පරික හා සාම්ප්‍රදායික ගොවිමහතුවන් හා වගාකරුවන් අතර පවතින මතයක් තමයි GAP ප්‍රමිතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපහසු හා අමුතු දෙයක් බව. නමුත් මේ පිළිබඳ හොඳින් දැනුවත් වීම මඟින් වාසි රැසක් අත්කර ගත හැකි හා තිරසාර වගාවක් කරා යාහැකි ක්‍රමවේදයන් බව තේරුම් යනු ඇත.

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් මඟින් කෘෂි නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය හා සෞඛ්‍ය ආරක්‍ෂාව පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රධාන පියවරයන් අනුගමනය කිරීම සිදුවේ.

GAP සහතිකකරණ ප්‍රමිතීන් පිළිබඳ දැනුවත්වීම මඟින් මහා අවබෝධයකින් ගොවිපළ කටයුතු සිදුකරගත හැකි අතර තිරසාර වගාවක් තුළින් සෞඛ්‍ය ආරක්‍ෂිත බව තහවුරු කළ ආහාර නිෂ්පාදනයක් කරා පහසුවෙන් ළඟාවිය හැකිවනු ඇත.

ගුණාත්මක බීජ/රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා නොකිරීම, කෘෂි රසායන අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම, පරිසර පද්ධතිය ආරක්‍ෂා වන අයුරින් වගා කටයුතු නොකිරීම, අස්වනු නෙලීම නියමිත පරිනතියේ දී සිදුනොකිරීම හා පසු අස්වනු හැසිරවීමේ දී ගුණාත්මයට හානි වන අයුරින් කටයුතු කිරීම ආදී නුසුදුසු පිළිවෙත් වගා කටයුතු වලදී භාවිතා කිරීම නිසා පාරිභෝගික ජනතාව මෙන්ම පරිසර පද්ධතිය ද මේවන විට ව්‍යසනයකට ලක්වෙමින් පවතී.

මෙමඟින් ගොවි ජනතාවට සිදුවන හානිය පිළිබඳව ද ඔවුන් ප්‍රමාණවත් පරිදි දැනුවත් වී නැත. අනිසි ලෙස කෘෂි රසායන භාවිතා කිරීම මඟින් ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍යයට හානි වන අතර නිෂ්පාදන වියදම ද වැඩිවනු ඇත. පාංශු සංරක්‍ෂණ ක්‍රමවේද අනුගමනය නොකිරීම, ජල මූලාශ්‍ර ආරක්‍ෂා කර නොගැනීම හා වගා පරිසරය ආරක්‍ෂා නොකිරීම හේතුවෙන් ලාභදායී තිරසාර වගාවක් පවත්වා ගැනීමට අපොහොසත් වනු ඇත.

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුව සහතිකකරණය (GAP Certification)

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුව සහතිකකරණය (GAP Certification) යනුවෙන් හදුන්වනු ලබන්නේ, ගොවිපලක් බීජ/ රෝපණ ද්‍රව්‍ය සිටුවීමට සකස් කරන මොහොතේ සිට අස්වනු නෙලා ගොවිපළෙන් පිටතට ගෙන යන තුරු කාලය තුළ ගොවිපළේ සිදුකරනු ලබන සියලුම ක්‍රියාවන් යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුව සිදුකරන බවට සහතික කිරීමයි. මෙම සහතිකකරණය පිළිගත් ආයතනයක් මගින් නිවැරදිව හා ස්වාධීනව සිදුකළ යුතුය.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ GAP සහතිකකරණ ක්‍රියාවලිය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ SL-GAP සහතිකකරණ අංශය මගින් තුන්වෙනි පාර්ශවයක් ලෙස (Third Party Certification) සිදු කරනු ලැබේ.

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුව සහතිකකරණය මගින්, ආහාරයේ ආරක්ෂිතතාව සුරකීමෙන්, නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය පවත්වා ගනිමින්, පරිසරය ආරක්ෂාවන පරිදි, ගොවිපළ සේවකයින්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව හා සුභසාධනය සලසමින් සිදු කරනු ලබන තීරණය වගාවක් හිමිකර ගත හැකිවනු ඇත. තවද මේ තුළින් ගුණාත්මය තහවුරු කළ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත කෘෂි නිෂ්පාදන පාරිභෝගිකයින් හට පහසුවෙන් ලබාගත හැකි වේ.

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් සහතිකකරණය යනු

බීජ සිටුවීමේ සිට අස්වනු නෙලා ගොවිපළෙන් පිටතට ගෙන යනතුරු ගොවිපළේ සිදුකරනු ලබන සියලුම ක්‍රියාවන් යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුව සිදුකරන බවටත් ගුණාත්මය ඉහළ නංවමින් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන බවටත් සහතික කිරීමයි.

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් භාවිතා කරන ගොවිපළක යෙදවුම් අවම මට්ටමින් භාවිතය හා නිර්දේශිත යෙදවුම් පමණක් භාවිතා කිරීම මෙන්ම කෘෂි නිෂ්පාදන දූෂණය විය හැකි ක්‍රම හදුනාගෙන එම ක්‍රමවලින් බැහැර වීම ප්‍රධාන වශයෙන් සිදුකරනු ලැබේ.

- SL-GAP සහතිකකරණයේ ප්‍රධාන 4ංශ භාග්‍ය.**
- ආහාරයේ ආරක්ෂිතතාවය (Food Safety)
  - නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය (Produce Quality)
  - පාරිසරික කළමනාකාරිත්වය (Environmental Management)
  - කම්කරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය, ආරක්ෂාව හා සුභසාධනය (Worker Health, Safety & Welfare)

යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුව කෘෂි නිෂ්පාදන සහතිකකරණය මඟින් අත්වන වාසි

- කෘෂි නිෂ්පාදන වල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව තහවුරු කිරීම.
- කෘෂි නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මය හා විශ්වාස -හීයත්වය ඇති කිරීම.
- යෙදවුම් භාවිතය අවම කිරීම මඟින් නිෂ්පාදන පිරිවැය අඩුකර ගත හැකිවීම.
- නව වෙළඳපළ අවස්ථා ඇතිකර ගැනීමට හැකිවීම.
- ස්වභාවික සම්පත් විධිමත්ව භාවිතය හා පාරිසරික හානි අවම කර ගතහැකි වීම.
- විදේශීය මෙන්ම දේශීය වෙළඳපළෙහි නිෂ්පාදන ප්‍රතිකෛෂ්‍ය වීම වළක්වාගත හැකිවීම.

ගොවි මහතන්/ වගාකරුවන් වෙත ලැබෙන විශේෂ වාසි

- අඩු නිෂ්පාදන පිරිවැයක් මඟින් වැඩි ලාභයක් ලබාගත හැකිවීම.
- ගුණාත්මක අස්වැන්නක් ලැබීම තුළින් වැඩි වෙළඳපළ වටිනාකමක් ලබා ගත හැකිවීම.
- නිෂ්පාදන ප්‍රතිකෛෂ්‍ය වීම අඩුවීම මඟින් වැඩි ආදායමක් ලබාගත හැකිවීම.

- දේශීය හා විදේශීය නව වෙළඳපළ අවස්ථා හිමිකරගත හැකිවීම.
- ක්‍රමවත් ගොවිපළක් පිහිටුවා ගැනීම මඟින් ගොවිපළ වැඩ පරිසරය පහසුවීම හා වැඩි දියුණු වීම.
- ගොවිපළ සේවකයින්ගේ ආරක්ෂාව හා සෞඛ්‍ය සුරක්ෂිත කිරීමට හැකිවීම.

ගොවිපළ ක්‍රමවත්ව සකස් කර ගැනීමේ දී මූලික වියදමක් දැරීමට සිදුවුව ද දිගු කාලීනව ඉහත වාසි ලබාගත හැකිවනු ඇත.

වෙනස (Difference)
 මෙතෙක් අපි,
අස්වැන්නේ ගුණාත්මය (Quality)
 ලෙස හැඳින්වූයේ,
පිටත පෙනුම හා රස
 (Outer appearance and taste) පමණි.
 දැන්,
අස්වැන්නේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව
 (food safety) එකතුකර ඇත.

GAP සහතිකකරණය මඟින් ආරක්ෂිත ආහාර නිෂ්පාදනයට තහවුරුවක් ලබාදීම සිදුකෙරේ. පරිභෝජනයට සුදුසු ආරක්ෂිත ආහාර පිළිබඳ කතා කිරීමේ දී පහත කරුණු පිළිබඳව සැලකිලිමත්වීම ඉතා වැදගත්ය.

- ආහාරයේ ස්වස්ථතාවය (Food hygiene)
- ආහාර නිෂ්පාදනයේ දී හා සකසීමේ දී පිරිසිදුකම (Cleanliness in production and preparation)
- භෞතික, ජීව විද්‍යාත්මක හා රසායනික දූෂණයකට ලක් නොවීම (Absence of physical, biological and chemical contamination)

රටක් තුළ සහතිකකරණ වැඩසටහනක් සාර්ථක වීම සඳහා සම්පූර්ණ විය යුතු අංශ 03 කි.

01. GAP සඳහා ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම.
02. රට තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් තිබීම.
03. සහතිකකරණය සිදුකිරීම සහ ප්‍රතිතනය ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් නියමිත වැඩපිළිවෙලක් තිබීම.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ SL-GAP සහතිකකරණ වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඉහත සඳහන් අංශ තුනම සාර්ථකව සම්පූර්ණ කර ඇත.

01. SL-GAP සඳහා ප්‍රමිතීන්

ශ්‍රී ලංකාව තුළ SL-GAP වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉල්ලීම හා සහභාගිත්වය අනුව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (SLSI) මඟින් සකස්කර ඉදිරිපත් කර ඇත.

- නැවුම් ච්ඡවළි හා පළතුරු සඳහා
SLS 1523: part-1:2016
- වී වගාව සඳහා
SLS 1523: part- 2:2019

02. SL-GAP සහතිකකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය

SL-GAP වැඩසටහන ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියාත්මක කිරීම.

SL-GAP වැඩසටහන ගොවීන් අතර ප්‍රචලිත කිරීම, ගොවීන් උනන්දු කිරීම, ගොවීන්ට අවශ්‍ය උපදෙස් හා පුහුණු ලබාදීම මෙන්ම වෙළඳපළ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු ආදී ව්‍යාප්ති කටයුතු සිදු කිරීමට කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ සහය හිමි වේ.

මේ සඳහා,

- මධ්‍යම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ, ව්‍යාප්ති හා පුහුණු අංශයේ කෘෂි ව්‍යාපාර උපදේශන අංශය හා ඒ යටතේ කෘෂි ව්‍යාපාර උපදේශන (CAb) නිලධාරීන් ලෙස කටයුතු කරන කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් හා කෘෂි ව්‍යාපාර තාක්ෂණ සහකාරවරුන් (TAAb) එක් එක් දිස්ත්‍රික්ක වලට අනුයුක්තව කටයුතු කරනු ලබයි. මොවුන් පූර්ණ කාලීනව SL-GAP වැඩසටහන ප්‍රචලිත කිරීමට හා අදාළ උපදේශන සේවාව ලබාදීම සඳහා අනුයුක්ත කර ඇත.
- ව්‍යාප්ති හා පුහුණු අංශය යටතේ ඇති අන්තර්පළාත් බල ප්‍රදේශවල සිටින නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් ද, කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් ද, තාක්ෂණ සහකාරවරුන් ද SL-GAP වැඩසටහන ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය කටයුතු ඉටු කිරීමට සහය දෙනු ඇත.

- පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ඇති බලප්‍රදේශ සඳහා වීම කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් ද, කෘෂිකර්ම උපදේශකවරුන් ද, තාක්ෂණ සහකාරවරුන් ද SL-GAP වැඩසටහන කෙරෙහි ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය සහය ලබාදෙනු ඇත.
- මහවැලි අධිකාරිය යටතේ ඇති බල ප්‍රදේශ වල ගොවිපළ සඳහා වීම ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගේ ද සහය හිමිවනු ඇත.

03. SL-GAP සහතිකකරණ වැඩසටහන (SL-GAP Certification Program)

SL-GAP ප්‍රමිතීන්ට අනුව ගොවිපළ සහතිකකරණ ක්‍රමවේදය

SL-GAP සහතිකකරණ ක්‍රමවේදයේ අයිතිකරු (SL-GAP Certification scheme owner) ලෙස කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා කටයුතු කරන අතර සහතිකකරණ කටයුතු ඉටුකිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ (ඕප් සහතික කිරීමේ හා පැළෑටි සංරක්ෂණ) වෙත බලය පවරා ඇත. ඒ අනුව වම අධ්‍යක්ෂ යටතේ පවතින ඕප් සහතික කිරීමේ සේවයේ SL-GAP සහතිකකරණ අංශය මඟින් සහතිකකරණ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කරනු ලැබේ.

මෙහිදී ඕප් සහතික කිරීමේ සේවය යටතේ ඇති SL-GAP සහතිකකරණ අංශය මඟින් SL-GAP ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීමට හා සංශෝධන සිදු කිරීමට දායක වීම, විගණන නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම හා අවේක්ෂණය, අවශ්‍ය අත්පොත් හා පිරික්සුම් ලැයිස්තු සකස් කිරීම,

ගොවිපළ විගණන කටයුතු සිදුකිරීම, සහතික නිකුත් කිරීම හා සහතික ලත් ගොවිපළ අඩංගු වෙබ් අඩවිය යාවත්කාලීන කර පවත්වා ගැනීම, ගුණාත්මය තහවුරු කිරීම සඳහා සාම්පල පරීක්ෂා කිරීම ආදී කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ.

දිවයිනේ සෑම දිස්ත්‍රික්කයක්ම ආවරණය වන පරිදි ඕප් සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 24ක් පවතින අතර වම නිලධාරීන් SL-GAP කේෂත්‍ර විගණන නිලධාරීන් ලෙස කටයුතු කරමින් අදාළ SL-GAP ගොවිපළ විගණන කටයුතු කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීමට දායක වේ.

මෙහිදී තුන්වන පාර්ශවයක් ලෙස කටයුතු කරමින් ස්වාධීන, අපක්ෂපාතී සහතිකකරණයක් සිදුකෙරෙන බැවින් පාරිභෝගිකයින් අතර මෙන්ම අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් අතර ද විශ්වාසනීයත්වයක් ගොඩනැගී ඇති බැවින් සහතිකයේ පිළිගැනීම ද ඉහළ මට්ටමක පවතී.

SL-GAP සහතිකකරණ ක්‍රමවේදය ISO 17065:2017 යන ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතිය අනුව සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරන අතර, ඒ සඳහා ප්‍රතීතනය (Accreditation) ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.

SL-GAP සහතිකයෙහි GAP අංකය හා QR කේතය (Quick Respond Code) මුද්‍රණය කර ලබාදෙන බැවින් අදාළ ගොවිපළ අනුරේඛනය (Traceability) කිරීමේ පහසුව ලැබේ ඇත.

SL-GAP සහතිකලත් ගොවිපළ පිළිබඳ විස්තර සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙබ් අඩවිය මඟින් පිවිසිය හැකිය. සහතික ලත් ගොවිපළ සඳහා ලබාදෙන QR කේතය කියවීම මඟින් ද මෙම තොරතුරු සඳහා විකිවර පිවිසීමට හැකිවනු ඇත.

මේ SL-GAP සහතිකය ඔබගේ,
 ගොවිපළ තුළ (Farm level) ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පමණක් සහතිකකරණය හිමිවේ. මේ සඳහා ගොවිපළෙහි පිහිටි සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන (Pack houses) හා ඊට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් (හේරීම, සේදීම, කොටස් ඉවත් කිරීම ආදී ක්‍රියා) ඇතුළත් වේ.

SL-GAP ප්‍රමිතීන් අනුව වගා කටයුතු කිරීම ස්වේච්ඡාවෙන් ඉටුකළ යුතු කාර්යයකි. (Volunteer Certificate).

ඡායාරූප 02 - ප්‍රධාන දුරකථනයක් ඔබගේ QR කේතය කියවන ආකාරය

SL-GAP ප්‍රමිතීන්ට අනුව ගොවිපළ කටයුතු කිරීමේ දී සැලකිය යුතු ප්‍රධාන කරුණු

- 01. වගා බිමෙහි ඉතිහාසය හා පෙර භාවිතය (History of the Land)
- 02. වගා බිම කළමනාකරණය (Land Management)
- 03. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය (Seeds and Planting Materials)
- 04. පාංශු හා උපස්ථර කළමනාකරණය (Soil Management)
- 05. පෝෂක කළමනාකරණය (Management of Soil Fertility)
- 06. ජල ප්‍රභවය හා ජල කළමනාකරණය (Water Source & Irrigation Mgt.)
- 07. රෝග හා පලිබෝධ පාලනය (Pest and Disease Control)
- 08. අස්වනු නෙලීම හා පසු අස්වනු හැසිරවීම (Harvesting and Post-Harvest Handling)
- 09. ලිපි ලේඛන හා වාර්තා තබා ගැනීම (Record Keeping)
- 10. සේවක සෞඛ්‍ය හා සුභ සාධනය (Worker's Health and Welfare)
- 11. පලිබෝධනාශක අවශේෂ විශ්ලේෂණය (Pesticide Residue Analysis)
- 12. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය (Waste Management)
- 13. පාරිසරික ගැටලු අවම කිරීම (Environmental Issues)
- 14. පැමිණිලි හා වාර්තා (Entry and Reports)
- 15. අභ්‍යන්තර විගණනය (Internal Audit)

01. වගා බිමෙහි ඉතිහාසය හා පෙර භාවිතය

වගා බිමෙහි හා බෝගයන්ගේ ඉතිහාසය පිළිබඳ වාර්තා තබා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ගැනීම වැදගත් වේ.

නව වගාවක් ආරම්භ කිරීමට පෙර, තෝරාගත් භූමියේ පෙර භාවිතය හා පහත කරුණු අනුව අවදානම් තක්සේරුවක් සිදු කිරීම මඟින් ඉදිරියේ දී වගාකිරීමට බලාපොරොත්තු වන බෝග සඳහා වන බලපෑම පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබා ගත හැකිය. එමඟින් බෝග වගාවේ දී සිදුවිය හැකි අහිතකර බලපෑම් අවම කර ගැනීමට ක්‍රමවේදයක් සකස්කර ගත හැකිවනු ඇත.

- වගාව සඳහා තෝරාගත් භූමියේ පෙර භාවිතයන් පිළිබඳ තොරතුරු - (කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා යොදාගෙන තිබෙනම් කුමන වගාවන් ද යන්න එසේ නොවේ නම් කුමන කටයුත්තක් සඳහා යොදාගෙන තිබේ ද යන්න පිළිබඳව),
- වගා භූමිය තුළ මින් පෙර වාර්තා වී ඇති වසංගත රෝග හා පලිබෝධ පිළිබඳ,
- යාබද වගා භූමි සහ වගාවන් මඟින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම් පිළිබඳ,
- යාබද භූමිවල වෙනත් ක්‍රියාකාරීත්වයන් නිසා ඇතිවිය හැකි බලපෑම් පිළිබඳ,

වැදගත් වූ අවධානම් සහගත තත්ත්ව හඳුනාගත් විට පළමු කොට වීම තත්ත්ව කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගතයුතුය. නව වගාවේ නිෂ්පාදනවල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව

රැකෙන පරිදි අවධානම් කළමනාකරණය කළ හැකි නම් පමණක් වීම කෙරෙහි වගාව ආරම්භ කිරීම සුදුසු වේ.

පහත ස්ථාන වගා ක්ෂේත්‍ර ලෙස තෝරා නොගත යුතුය.

- කසල බැහැර කළ ස්ථාන
- රෝහලක් තිබූ හෝ රෝහල් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කළ ස්ථාන
- රසායන ද්‍රව්‍ය බැහැර කළ ස්ථාන

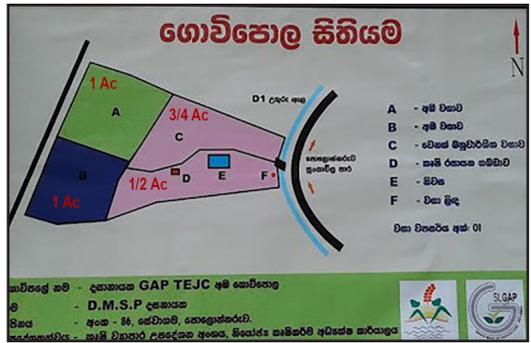
02. වගා බිම් කළමනාකරණය

a). වගා බිම/ ගොවිපළ සිතියම (Farm Map)

ගොවිපළෙහි සියලුම අංග ඇතුළත් දළ සැලැස්මක් සහිත සිතියමක් පිළියෙල කර තිබීම වැදගත් වේ. මෙහිදී වගා භූමියේ ඇති එක් එක් ක්ෂේත්‍ර අංකනය කර එහි වපසරිය සමඟ දක්වා තිබීම මගින් ඉතා පැහැදිලි අදහසක් ලබාගත හැකිවනු ඇත. එම අංක ක්ෂේත්‍රයේ ද වලෙසින්ම අංක තහඩු භාවිතයෙන් හෝ දක්වා තිබිය යුතුය.

අංකනය කළ ක්ෂේත්‍ර වලට අමතරව වගා භූමියේ ඇති සත්ව පාලන ඒකක, ජල මූලාශ්‍ර, අස්වනු සකසන ස්ථාන, ගබඩා ස්ථාන (ගොවිපළ හිඡ්පාදන, ගොවි උපකරණ, කෘෂි රසායන හා පොහොර, ගබඩා පිහිටි ස්ථාන), කාර්යාල හා සේවක විවේකාගාර යන වැදගත් ස්ථාන දක්වමින් සිතියම පැහැදිලිව සකස් කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. එමගින් ගොවිපළ තුළ වැඩ කටයුතු බෙදා වෙන්කර ගනිමින් පහසුවෙන් සිදු කිරීමටත්, වාර්තා

නඩත්තු කිරීමටත් පහසුවක් වනු ඇත. ගොවිපළ සැලැස්මට අමතරව වගා බිමෙහි පිහිටීම හා ප්‍රවේශවීමේ මාර්ගය ද ඇතුළත් කිරීම ප්‍රයෝජනවත් වේ.

b). මායිම/වැට (Fence)

SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා සකසන ගොවිපළ වටා මායිම් වැටක් තිබිය යුතුය. මෙම වැට ගොවිපළ සතුන්ට, නිවසේ ඇති කරන සතුන්ට හෝ වන සතුන්ට ඇතුළු විය නොහැකි ලෙස ගොවිපළ මායිම වටා ඉදිකර ඇතුළු වන හා පිටවන ස්ථානවලට සුදුසු ලෙස ගේට්ටු දැමිය යුතුය.

මෙම ආරක්ෂිත වැට සකස් කිරීමෙන් එනම් අනවශ්‍ය ලෙස සතුන් හා මිනිසුන් ඇතුල්වීම වැළැක්වීමෙන් බෝග ආරක්ෂා කරගැනීමටත් අපද්‍රව්‍ය ක්ෂේත්‍රයට එකතු වීම වළක්වා ගැනීමටත් හැකිවනු ඇත.

විශේෂයෙන් චළුවළ බෝග වගා කිරීමේ දී එම ක්ෂේත්‍ර වටා කෘෂි ප්‍රතිරෝධී වැටක් සකස් කිරීමෙන් පසු වගා කටයුතු ආරම්භ කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. එමගින් හානිකර කෘෂි වගා ක්ෂේත්‍රය තුළට ඇතුළුවීම අවම කර ගත හැකිය.

මේ සඳහා කෘමීන් හට පහසුවෙන් ඇතුළුවිය නොහැකි වන පරිදි සකස් කළ වැටක් යොදා ගත හැකිය.

- කෘමි ප්‍රතිරෝධී දැල් (Insect proof nets) අඩි 9 ක් පමණ උසට කේන්ද්‍රය වටා නිවැරදිව සකස් කිරීම.
- අතිපිහිතවන ලෙස තබා කෘමීන්ට ඇතුළු නොවිය හැකි පරිදි සැකසූ තල් අතු/පොල් අතු වැටක්.
- පොලිතින්/ සාරි ආදී යොදාගනිමින් සකස් කළ වැටක්.
- බඩඉරිගු ශාක වැටි වැනි ඉතා අඩු පරතරයකින් සිටුවන ලද ජීව වැටක්.

අක්කර 1/4 ට අඩු කුඩා කොටසක් බැගින් වෙන් වෙන් වශයෙන් ආවරණය වන ලෙස සකස් කිරීම වඩාත් ප්‍රතිඵල දායක වේ.

c). වසරිය හා ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය (Extent and Field Demarcation)

SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා,

- අවම වශයෙන් අක්කර කාලක් පමණවත් වගාවක් තිබිය යුතුය.
- කේන්ද්‍රයේ තිබෙන සියලුම බෝග අදාළ වන බැවින්, එම බෝග සියලුම ප්‍රමිතීන් අනුව වගාකර තිබීම වැදගත් වේ.

ගොවිපළ තුළ ඇති වගා ප්‍රදේශ (Plots) වෙන් වෙන්ව හඳුනා ගැනීම සඳහා පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකි පරිදි දෘශ්‍ය ක්‍රමවේදයක් හෝ අංකන ක්‍රමයක් භාවිතා කිරීම වැදගත්වන අතර එම ප්‍රදේශ ගොවිපළ සිතියමෙහි ලකුණු කිරීම ද පහසුවක් වනු ඇත.

bezu 04 - නේෂනු නම් කර ඇති ආකාරය

d). වගා බිමෙහි පිහිටීම (Location)

- දළ බැවුම් සහිත භූමි වල වාර්ෂික බෝග වගා නොකළ යුතුය.
- නායයෂම් හා පාරිසරික සංවේදී යැයි හම් කර ඇති ස්ථානවල වගා නොකළ යුතුය.

1996 අංක 24 දරණ පාංශු සංරක්ෂණ පනත අනුව ඉඩමේ බැවුම 60% කට හා උස අඩි 5000 කට වැඩි ඉහළ උස් බිම්වල හෝ දළ බැවුම් වල වාර්ෂික බෝග වගා නොකළ යුතුය.

තෝරාගත් වගා භූමිය අවසර දිය හැකි මට්ටමේ බැවුම් සහිත ඉඩමක් නම්, පාංශු බාදනය වැළැක්වීමට හා දිය අගල් වල හා දිය පහරවල් වල රොන් මඩ තැන්පත්වීම වැළැක්වීමට අවශ්‍ය පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම අනුගමනය කරමින් වගා කටයුතු සිදුකිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

e). පාංශු සංරක්ෂණය (Soil Conservation)

පාංශු බාධනය අවම කිරීම සඳහා සිදුකළ හැකි ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් හා වගා ක්‍රම අනුගමනය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

වගා ක්ෂේත්‍රයේ/ තුමියේ පස ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම ගොවිපලේ තිරසාර පැවැත්ම සඳහා ඉතාමත් වැදගත් වේ.

බෞද්ධ සහිත තුමියක් නම් හෝ පස සෝදා යාමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතින ස්ථානවල පාංශු බාධනය වැළැක්වීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකළ යුතුය.

bෞද්ධ 05 - පොල් ලෙලි අල්ලා සකස් කළ සමෝච්ඡ ආකාරයට සැකසූ පාත්ති

bෞද්ධ 06 - පොල්ලෙලි අල්ලා සකසන ලද පාංශු බාධනය වැළැක්වීමට යොදා ඇති වැටියකි.

f). වගා කිරීමේ අයිතිය

SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා ඉල්ලුම් කරන වගා ක්ෂේත්‍රයෙහි වගා කිරීම සඳහා හිතනානුකූල අයිතියක් වගාකරු හට/ අයදුම්කරු හට තිබිය යුතුය.

මේ සඳහා,

- ඉඩමේ අයිතිය වගාකරු හට/ අයදුම්කරු හට පැවතීම හෝ
- බදු ලියවිල්ලක් තිබීම හෝ
- එසේ නොමැති විට වගා කටයුතු කිරීමට හා SL-GAP සහතිකය සඳහා ඉල්ලීමට බලය පැවරූ ලියවිල්ලක් ඉඩමේ හිතනානුකූල හිමිකරුගෙන් ලබා ගෙන තිබීම ප්‍රමාණවත් වේ.

g). බෝග පිහිටුවීම

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ අනුව බෝග ස්ථාපනය කිරීම මඟින්, නිවැරදි ආකාරයට එම කටයුතු සිදුකර ගත හැකිවේ.

බෝග වගාවේ දී,

- බෝග තෝරා ගැනීම
- කප්පාදුව හා පුහුණුව
- බීජ අවශ්‍යතාවය
- පොහොර යෙදීම
- තවාන් දැමීම
- බෝග ආරක්ෂණය
- බෝග පරතරය

ආදි සියලු පියවර නිසිපරිදි සිදුකර ගැනීමට එම නිර්දේශ අනුව කටයුතු කිරීම උපකාරී වේ.

මේ සඳහා එක් එක් විලවලු හා පළතුරු බෝග සඳහා නිර්දේශ අඩංගු පොත් හා පත්‍රිකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත. තවද ප්‍රධාන බෝග සඳහා සැකසූ යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අත්පොත් (Code of Practices) තුළින් ද අවශ්‍ය දැනුම ලබා ගත හැකිය.

ඡායාරූප 07 - විවිධ බෝග සඳහා ඇතුළත් GAP අත්පොත්

ගොවිපළ තුළ විවිධ බෝග වර්ග කීපයක් වුව ද වගා කළ හැකි අතර එම බෝග වෙන් වෙන් වශයෙන් කළමනාකරණය කරගත හැකි පරිදි වෙන්කර වගා කිරීම වැදගත් වේ. ගොවිපළෙහි විවිධ බෝග වගා කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු,

- සෑම බෝගයක්ම SL-GAP සහතිකකරණ ප්‍රමිතීන් අනුව වගා කිරීම.
- සෑම බෝගයක් සඳහාම අදාළ වාර්තා හඬන්තු කිරීම.
- එක් බෝගයක් සඳහා යොදන කෘෂි රසායන මඟින් අනෙක් බෝගය දූෂණය නොවීමට පියවර ගෙන තිබීම.

මේ සඳහා නිසි පරතරයක් (මීටර 3ක් පමණ) තබා වෙන් වූ පාත්ති තුළ වගා කිරීම හෝ පාත්ති වටා පොලිතින් ආවරණ යෙදීම හෝ පළිබෝධනාශක යෙදීමේ දී ආවරණය යෙදීම හෝ එකම ආකාරයට බෝග වගාකර කළමනාකරණ කටයුතු සිදුකළ හැකි බෝග තෝරා ගැනීම ආදී ක්‍රම භාවිතා කළ හැකිය.

පොල් වැනි බෝගයක් සමග යටි වගාවක් ලෙස විලවලු වගා කිරීමේ දී පොල් වගාවේ ද බෝග වාර්තා හඬන්තු කිරීම වැදගත් වන අතර එම බෝගය සඳහා යොදන කෘෂි රසායන මඟින් විලවළු බෝග දූෂණය නොවීමට පියවර ගැනීම ද වැදගත් වේ.

03. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය (බීජ, පැළ හෝ වෙනත්)

හිචරදිව රෝපණ ද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීම හා ලබා ගැනීම මූලිකවම කළ යුතු ඉතාමත් වැදගත් පියවරකි.

ගොවිපළ පිහිටි ප්‍රදේශයේ දේශගුණික තත්ත්වයටත් වගා කළහැකි, පාරිභෝගික ඉල්ලුම සහිත පළිබෝධ සඳහා ඔරොත්තු දෙන වර්ග වලින්/ ප්‍රභේද වලින් රෝපණ ද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීම වැදගත් වේ.

පළිබෝධනාශක භාවිතය අවම කිරීම සඳහා, වගා කිරීමට යොදා ගන්නා ප්‍රභේද රෝග පළිබෝධ සඳහා ප්‍රතිරෝධීතාවක්/ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් සහිත වීම ඉතා වැදගත් වේ.

ඒවගේම ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය තෝරා ගැනීම ද ඉතා වැදගත් පියවරකි.

බීජ ලබාගැනීමේ දී,

- පැළවීමේ ප්‍රතිඵලය ඉහළ අගයක් තිබීම
- හානි නොවූ පිරිපුන් බීජ වීම.
- වෙනත් බීජ මිශ්‍ර වී නොතිබීම.

ආදී කරුණු පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම වැදගත්.

මේ සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ බීජ සහතික කිරීමේ සේවය මඟින් ගුණාත්මය තහවුරු කරන ලද සහතික කළ බීජ මිලදී ගැනීම කළ හැකිය.

වෙනත් පුද්ගලයන්ගෙන්/අසල්වාසීන්ගෙන් ලබාගන්නා බීජ සඳහා

- වගාව සඳහා යෙදීමට ප්‍රථම ගුණාත්මය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා බීජ සාම්පලයක් බීජ පරීක්ෂණාගාරයකින් පරීක්ෂා කර බලාගත හැකිය.

තමාගේම පෙර වගාවකින් ලබාගත් ඉදිරි වගාවන් සඳහා තබාගත් බීජ සඳහා

- අදාළ තොරතුරු සටහන් කර තබා ගැනීම.
- ගුණාත්මයට හානි නොවන සේ ගබඩා කර තැබීම.
- වගා කිරීමට පෙර ගුණාත්මය තහවුරු කර ගැනීමට පරීක්ෂණයක් සිදු කරවා ගැනීම වැදගත් වේ.

පැළ ලබාගැනීමේ දී ,

ප්‍රමිතියෙන් යුතු බීජ පැළ හෝ බද්ධ පැළ වගාව සඳහා යොදා ගැනීම වැදගත් වේ.

විශේෂයෙන් පළතුරු පැළ සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි තවාන් මඟින් සහතික කළ පැළ ලබාගැනීම කළ හැකිය. ලියාපදිංචි තවාන් පිළිබඳ තොරතුරු කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙබ් අඩවියෙන් (www.doa.gov.lk) ලබාගත හැකිය.

රූපය 08 - කෘෂිකාර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහතික ලේඛලයක් සහිත බද්ධ පැලයක්

අදාළ තොරතුරු (බීජ පැළ ලබාගත් තවන, දිනය, බාණ්ඩ අංකය) සටහන් කර තබා ගැනීමත්, බිල්පත සුරැකිව තබා ගැනීමත් වැදගත් වේ.

වෙනත් (දඩු, මොරෙයින්, භූගත කඳන්)

මෙම රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාගැනීමේ දී පහත කරුණු පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම වැදගත් වේ.

- ගුණාත්මයෙන් උසස් ලක්ෂණ ඇති මව් පරම්පරාවකින් ලබාගැනීම.
- නිරෝගී වගාවකින් ලබාගැනීම.
- රෝග පළිබෝධ කොටස් නොමැති වීම.
- අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ප්‍රතිකාර කිරීම හා අදාළ තොරතුරු සටහන් කර තබා ගැනීම.
- ප්‍රදේශයේ කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ති නිලධාරී වරයෙකුගේ නිර්දේශයක් සහිතව ලබා ගැනීම.

සියලුම රෝපණ ද්‍රව්‍ය ගුණාත්මයෙන් උසස් තත්ත්වයේ තිබිය යුතු අතර ලබාගත් ස්ථානය, වර්ගය/ ප්‍රභේදය, බාණ්ඩ අංකය, බිල්පත් ආදී වැදගත් තොරතුරු වාර්තා කර තබා ගැනීම වැදගත් වේ.

ගුණාත්මක යෙදවුම් භාවිතය මඟින් යෙදවුම් අවම කිරීම යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමේ ප්‍රධාන අංගයක් වේ.

විවෘතවත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතය ද වී ආකාරයට සිදුකළ හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස ගුණාත්මයෙන් උසස් පැළවීමේ ප්‍රතිශතය ඉහළ බීජ භාවිතා කරන්නේ නම් පැළ 100ක් අවශ්‍ය වීට බීජ 100-105 ක් පමණ ප්‍රමාණවත් වේ. නමුත් වසේ නොවන වීට පැළ 100ක් ලබා ගැනීම සඳහා බීජ 170-180 පමණ අවශ්‍ය වේ. වීට යෙදවුම් සඳහා යන වියදම වැඩිවීමෙන් නිෂ්පාදන වියදම වැඩි වේ. තවද බීජ වල දීරිය (Vigour) වැඩි බීජ භාවිතයෙන් නිරෝගී ශක්තිමත් පැළ ලබාගත හැකි අතර පළිබෝධ වලට හා අයහපත් කාලගුණික තත්ත්ව වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සාපේක්ෂව වැඩිවීම නිසා පැළ කේතයේ දී මියයාම අඩුවේ.

පළිබෝධ හානි වළක්වා ගැනීම සඳහා බීජ ප්‍රතිකාර ක්‍රම සිදුකළ හැකි අතර එම සෑම ක්‍රමවේදයක්ම නිර්දේශිත ක්‍රම හා ද්‍රව්‍ය යොදාගෙන තිබීම වැදගත්වන අතර වී පිළිබඳ සියලුම වාර්තා සටහන් කර තබා ගැනීම වැදගත් වේ.

04. පංශු හා උපස්ථර කළමනාකරණය

පස් වර්ගය හා පාංශු සිතියම

විශාල ගොවිපළක් නම්, ගොවිපළ සඳහා පස් වර්ගය අනුව පාංශු සිතියමක් හඳුනාගෙන වාර්තා කර තැබීම වැදගත් වේ. බෝග තෝරා ගැනීම සඳහා මෙය වැදගත් වනු ඇත.

පාංශු ධූමකරණය

පස රසායනික ධූමකරණයට ලක් කිරීමට සිදු වුවහොත් ඒ පිළිබඳ නිරවද්‍ය හේතු සහිතව සියලුම තොරතුරු වාර්තා කර තිබීම කළ යුතුය.

රසායන ධූමකරණයට යොමු වීමට පෙර වෙනත් විකල්ප ක්‍රම සිදුකිරීම යෝග්‍ය වේ. ඒ සඳහා බෝග මාරුව, ප්‍රතිරෝධී ප්‍රභේද භාවිතය, තාප හෝ සූර්ය පීඩනහරණය, පස් රහිත වගා ක්‍රමවේදය හෝ වගා මලු තාක්ෂණය යොදා ගත හැකි දැයි විමසා බැලීම වැදගත් වේ.

පාංශු පරීක්ෂාව

පාංශු පරීක්ෂාව, හඳුනාගත් කාල පරාසයක් තුළ වරින් වර සිදු කිරීම මඟින් පසේ තත්වය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගත හැකිය. බෝග වගාවට ප්‍රථම පාංශු පරීක්ෂාවක් මඟින් පසේ අඩංගු පෝෂක ප්‍රමාණය දැන ගැනීමත් ඒ අනුව පොහොර නිර්දේශ භාවිතයත් මඟින් අනවශ්‍ය පොහොර යෙදීම තුළින් සිදුවන පරිසර හා ආර්ථික හානිය අවම කර ගත හැකිය.

උපස්ථර

පස් වෙනුවට භාවිතා කළ හැකි ද්‍රව්‍ය උපස්ථර ලෙස සැලකිය හැකිය.

කාබනික උපස්ථර භාවිතයට උනන්දු විය යුතු අතර අක්‍රිය උපස්ථර (පර්ලයිට්, රොක්වුල් ගල් කැබලි) භාවිතයේදී ප්‍රතිචක්‍රිකරණය කොට භාවිතයට ගැනීමට හැකිය.

නැවත භාවිතයට උපස්ථර පිටිනුහරණයේදී යොදා ගන්නා ක්‍රමවේද, රසායන ද්‍රව්‍ය, දින වකවානු පිළිබඳ වාර්තා තබා ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

හෑය 09 - විවිධ උපස්ථර වර්ග

05. පෝෂක කළමනාකරණය

පෝෂක අවශ්‍යතාවය

පසෙහි හෝ උපස්ථරවල පෝෂක මට්ටම හා බෝගයේ අවශ්‍යතාවය අනුව පොහොර යෙදීමට උනන්දු විය යුතුය. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පාංශු පරීක්ෂා සේවාවේ සහය ලබා ගැනීමෙන් නියමිත පොහොර නිර්දේශ ලබාගත හැකිය.

පෝෂක හානියක් සිදුවීම අවම වන ලෙස පාංශු ආරක්ෂණ සැලැස්මක් සහිතව පොහොර භාවිතය වැළඟත් වේ.

ඒකාබද්ධ පැළෑටි පෝෂක පද්ධති [Integrated Plant Nutrient System (IPNS)]

ශාක පෝෂණය සඳහා ගොවිපළ තුළ යොදා ගත හැකි සියලුම සම්පත් ඒකාබද්ධ කර යොදා ගැනීමේ ප්‍රවේශයක් ලෙස ඒකාබද්ධ පැළෑටි පෝෂක කළමනාකරණය හැඳින්විය හැකිය.

මෙහිදී ප්‍රධාන මූලධර්ම 4ක් අනුව ක්‍රියාකළ හැකිය.

- **නිවැරදි ප්‍රභවය** - බෝගයේ අවශ්‍යතාවය අනුව පොහොර වර්ගය ගළපා ගැනීම.
- **නිවැරදි ප්‍රමාණය** - බෝගයේ අවශ්‍යතාවය අනුව පොහොර ප්‍රමාණය ගළපා ගැනීම.
- **නිවැරදි වේලාව** - බෝගයට පොහොර අවශ්‍ය අවස්ථාවේ දී ලබාදීම.
- **නිවැරදි ක්‍රමය/ ස්ථානය** - බෝගයට පොහොර ලබා ගත හැකි පරිදි පොහොර

ඒකාබද්ධ පැළෑටි පෝෂණ කළමනාකරණයෙහි ප්‍රධාන අංග ලෙස පහත ද්‍රව්‍ය යොදා ගත හැකිය.

1. ශාක අවශේෂ

පිදුරු, බඩඉරිඟු දඩු සහ වළවළු අවශේෂ ආදී ශාක කොටස් කෙළින්ම හෝ කොම්පෝස්ට් බවට පත්කර යෙදීම කළ හැකිය.

2. කොළ පොහොර

කොළ පොහොර සඳහා කෙන්නුයේම වගා කිරීම. කෙන්නුයෙහි බෝග පිහිටුවීමට පෙර සුදුසු රනිල ශාක වගාකර ඒවායේ මල් පිපෙන විට සී සෑමෙන් පසට එකතු කිරීම කළ හැකිය.

Phaseolus vulgaris

Sesbania aculeata

Crotalaria-juncea

Sesbania rostrata

Vigna acutangula

ඡෛය 10 - කොළ පොහොර ලෙස භාවිතා කළ හැකි ශාක

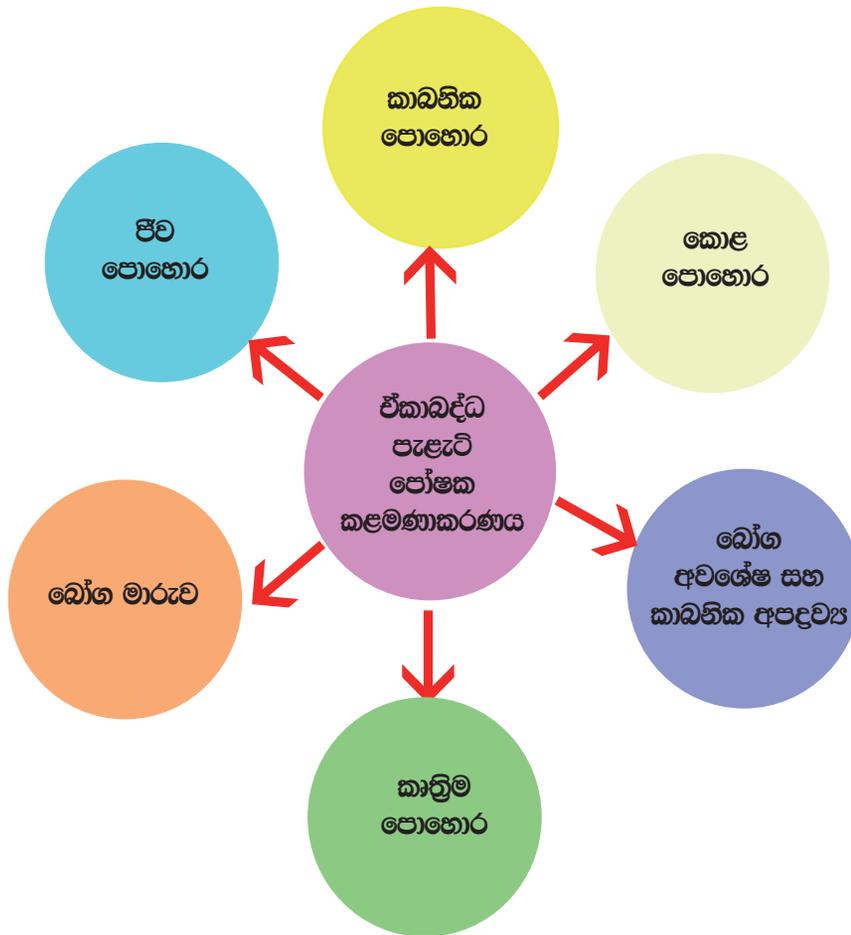
3 සත්ත්ව අපද්‍රව්‍ය (ගොවිපල පොහොර)

5. වර්මි කොම්පෝස්ට්

4. කොම්පෝස්ට්

6. රසායනික පොහොර

සෑම විටම ඒකාබද්ධ පැළෑටි පෝෂණ කළමනාකරණය අනුගමනය කිරීම වැදගත් වේ.

ඒකාබද්ධ පැළෑටි පෝෂණ කළමනාකරණය යනු,

අකාබනික හා කාබනික ශාක පෝෂක ප්‍රභවයන් භාවිතා කරමින් පසෙහි සාරවත් බව නිරසාර ලෙස පවත්වා ගනිමින් බෝග නිෂ්පාදනය කරණු පිණිස සමාජීය වශයෙන් පිළිගනු ලබන හා ආර්ථිකව ඵලදායී හා සලකා බලනු ලබන පරිසර තත්ත්වයන්ට ගැලපෙන ශාක පෝෂණ ක්‍රමයකි.

කාබනික පොහොර යෙදීමේ දී සලකා බැලිය යුතු කරුණු

පෝෂක කළමනාකරණ සැලැස්ම අනුව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ වලට අනුකූලව කාබනික පොහොර යෙදීම කළ හැකිය. කාබනික පොහොර තම ගොවිපල තුළදීම හෝ තමා විසින් සකස් කර ගන්නේ නම් වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

පිටතින් කාබනික පොහොර ලබාගන්නේ නම්,

- පොහොර සෑදීමට යොදාගන්නා අමුද්‍රව්‍ය පිළිබඳ තහවුරුවක් ලබාගැනීම වැදගත් වේ.
- පොහොර වල ගුණාත්මය පිළිබඳව තහවුරු කළ පිළිගත හැකි ලියවිල්ලක් තිබෙනම් වඩාත් යෝග්‍ය වේ.
- ගොවිපළ පොහොර (සතුන්ගේ මළ මුත්‍රා, තෘණ අතුරුණු හා ඉතිරි වූ සත්ව ආහාර මෙන්ම කුකුල් කොටුවල අතුරුණු) භාවිතයේදී අවම වශයෙන් මාස 03 ක් වත් පරණ කරන ලද (ප්‍රතිකර්ම කරන ලද) කාබනික පොහොර වගාවට යෙදීම වැදගත් වේ.

පෙළු 11 - ගුණාත්මය තහවුරු කළ කාබනික පොහොර යොදා ගැනීම

කොළ හා චිලවළු වගාවන්ට කාබනික පොහොර මූලික අවස්ථාවේ දී පමණක් භාවිතා කිරීම මගින් අස්වැන්න මත ගැටීම වළක්වා ගත හැකිය.

බෝග මේරීමට ආසන්න කාලයේ දී හෝ අස්වනු නෙලීමට ආසන්න කාලයේ දී කාබනික පොහොර යෙදීම හුසුදුසු වේ.

ඊට හේතුව කාබනික පොහොර මගින් අස්වැන්න දූෂණය වීමට ඉඩ තිබීම හා එම කාලය තුළ යෙදීමෙන් බෝගයට පෝෂක උරා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් නොලැබෙන බැවිනි. විබැවින් චිලවළු පැළ සිටුවීමට පෙර කාබනික පොහොර යෙදීම සිදු කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

කොළ චිලවළු වගාව හැර අනෙකුත් වගාවල දී බෝග මේරීමට ආසන්න කාලයේ දී හෝ අස්වනු නෙලීමට ආසන්න කාලයේ දී පොහොර යොදන්නේ නම් එය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිර්දේශය පරිදි සිදුකිරීම සුදුසුය.

මිනිස් මළ අපද්‍රව්‍ය ඝෘජුව හෝ වක්‍රව වගා ක්ෂේත්‍රයට එකතුවීම වළක්වා ගත යුතුය.

කාබනික පොහොර ගබඩා කිරීමේ, මිශ්‍ර කිරීමේ, පැටවීමේ හෝ කොම්පෝස්ට් බවට පත් කිරීමේ දී ඒ සඳහා පහසුකම් සහිත පරිශ්‍ර තෝරාගත යුතුය. එමඟින් වගා ක්ෂේත්‍ර, පසු අස්වනු සැකසුම් හා ඇසුරුම් ප්‍රදේශ හා ජල මූලාශ්‍ර දූෂණයවීම සිදු නොවීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන තිබීම ඉතා වැදගත් වේ.

රසායනික පොහොර භාවිතයේ දී සැලකිලිමත් වියයුතු කරුණු

පෙළු 12- රසායනික පොහොර ඇල්ලීමේදී අත් ආවරණය භාවිතය

- තම ගොවිපළේ පස් සාම්පල පරීක්ෂාවක් සිදුකර පසෙහි පෝෂණීය තත්ත්වය අනුව පොහොර අවශ්‍යතාවය නිර්ණය කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමය වේ.
- SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා සිදුකරන වගාවක ආරම්භක අවස්ථාවේ දී පස් සාම්පල පරීක්ෂාවක් සිදුකර ඒ අනුව පොහොර කළමනාකරණ සැලැස්ම සකසා ගැනීම සිදුකළ යුතු කරුණකි. ඉන්පසු සෑම වසර දෙකකට වරක් පස් සාම්පල පරීක්ෂාව ප්‍රමාණවත් වේ. ඒ අතර කාලයේ දී පොහොර යෙදීම පෝෂක කළමනාකරණ සැලැස්ම අනුව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිර්දේශයට අනුගතව සිදුකළ හැකිය.
- වගාවට යොදන හෝ ඉදිරි කන්නයේ දී යෙදීමට බලාපොරොත්තු වන පොහොර නිර්දේශ එක් එක් බෝගය සඳහා ලිඛිතව තබා ගැනීම සිදුකළ යුතු කරුණකි.
- එම නිර්දේශයන්ට අමතරව, වගාවේ උග්‍රතා ලක්ෂණ පෙන්නුම් වීම හෝ වෙනත් අවශ්‍යතාවයක් දී පොහොර හෝ වෙනත් කෘෂි රසායන උව්‍යයක් යොදන්නේ නම් ඒ පිළිබඳ නිපුණතාවයක් ඇති තාක්ෂණ නිලධාරීවරයෙකුගේ ලිඛිත නිර්දේශ මත සිදුකළ හැකිවේ.
- රසායනික පොහොර වර්ග (දියර පොහොර ඇතුළත්ව) භාවිතා කිරීමේ බලයලත් ආයතනයක් මගින් ලියාපදිංචි කළ ඒවා බවට තහවුරු කර ගැනීම වැදගත් වේ.

පෝෂක යෙදීම පිළිබඳ වාර්තා තබා ගැනීම

වගාවේ පත්‍ර මතට හා පසට යොදන සියලුම පෝෂක/පොහොර පිළිබඳව යාවත්කාලීන වාර්තා (යෙදූ දිනය, නිෂ්පාදනයේ නම, යෙදූ ආකාරය සහ යෙදූ ප්‍රමාණය යෙදූ අනුපාතය, යෙදූ ස්ථානය හා යෙදූ තැනැත්තාගේ නම) තබා ගැනීම වැදගත් වේ.

ශාක හෝමෝන/වර්ධක යාමක ආදි විවිධ කෘෂි රසායන උව්‍ය යොදන්නේ නම් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ මත යෙදිය යුතු අතර වාර්තා තබාගැනීම වැදගත් වේ.

භාවිතා කරන ලද කාබනික පොහොර වල මූලික ප්‍රභවය කවරක්ද යන්න වාර්තා කොට තැබීම අවශ්‍ය වේ.

පොහොර ගබඩා කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු,

- පොහොර පළිබෝධනාශක සමඟ එකම කුටියක ගබඩා නොකිරීම.
- එසේ සිදු කිරීමට අපහසු වීම දී පොහොර හා පළිබෝධනාශක එකිනෙකට වෙන්ව ගබඩා කොට ඒ අනුව ලේබල් කර තැබීම.
- ජල ප්‍රභව දූෂණවීමේ අවදානමක් ඇති නොවන පරිදි පොහොර වර්ග හොඳින් ආවරණය වූ පිරිසිදු විශුද්ධ ස්ථානවල ගබඩා කිරීම.
- පොහොර සහිත ඇසුරුම් සෘජුවම පොළොව සමඟ ස්පර්ශ වීම වැළකෙන පරිදි ගබඩා කිරීම.
- පැල තවාන් හෝ අස්වනු සමඟ පොහොර ගබඩා නොකළ යුතුය.

පොහොර ජල සම්පාදනය (Fertigation)

ජලයේ දිය වූ පොහොර ලෙස ජලය සමග බෝගයට පොහොර සැපයීම පොහොර ජල සම්පාදනය ලෙස හැඳින්වේ.

විශේෂයෙන් මෙම ක්‍රමය බිංදු ජල සම්පාදන ක්‍රමවේදය යටතේ හා ආරක්ෂිත කෘෂිකර්මයේ දී බහුලව භාවිතා කෙරේ.

මෙහිදී ද නිර්දේශිත ප්‍රමාණ නිර්දේශිත අනුපාතයන් නියමිත ක්‍රමවේදයට ලබාදීම වැදගත් වේ. යොදාගනු ලබන පොහොර ජල සම්පාදන ක්‍රමවේදය ලිඛිතව සටහන් කර තබා ගැනීම වැදගත් වේ.

බෝගයේ පෝෂක අවශ්‍යතාවය අනුව පොහොර සැපයීම

වගා කරන බෝගයේ වර්ධක අවධිය අනුව ද පෝෂක අවශ්‍යතාවය වෙනස් වන බැවින් ඒ පිළිබඳව ද සැලකිලිමත් වීම වැදගත් වේ.

අසමතුලිත හා වැඩිපුර පොහොර භාවිතය තුළින් පරිසර දූෂණය, හිසි ගුණාත්මක අස්වැන්නක් නොලැබීම, බෝග හිෂ්පාදන වියදම ඉහළයාම සහ හිෂ්පාදනයේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව අඩුවීම ආදී ගැටලු රාශියකට මුහුණ දීමට සිදුවනු ඇත.

පොහොර අඩංගු කර තිබූ හිස් මළ හෝ බඳුන් ආහාර හිෂ්පාදන ගබඩා කිරීම සඳහා හෝ වල ආවරණ ලෙස යෙදීම වැනි කටයුතු සඳහා නැවත භාවිතා කිරීම නොකළ යුතුය.

පොහොර යෙදීමට යොදා ගන්නා යන්ත්‍රෝපකරණ

සියලුම පෝෂක යෙදීම් උපකරණ යහපත් ක්‍රියාකාරී තත්වයෙන් තිබීම හා වමඟින් හිෂ්පාදනය දූෂණය නොවීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

06. ජල ප්‍රභවය හා ජල කළමනාකරණය

ජල ප්‍රභවය (water source)

බෝග වගාව සඳහා ජලය ලබාගන්නා ජල මූලාශ්‍රය ජල ප්‍රභවය ලෙස හදුන්වනු ලැබේ. ලිං, වගා ලිං, නල ලිං, පොකුණු, වැව්, ගංගා, වැසි ජලය වැනි ජල ප්‍රභව වලින් ලබාගන්නා ජලය බෝග වගා සඳහා යොදාගනී.

SL-GAP සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා වගා කටයුතු කිරීමට යොදා ගන්නා ජල ප්‍රභව දූෂිත ජලය එකතු නොවන, පිරිසිදු ජලය සහිත වීවා වීම වැදගත් වේ.

ජලය ලබාගැනීමේ දී රටේ නීතිමය අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව ජලය එකතු කිරීම, ගබඩා කිරීම හා භාවිතය සිදුකළ යුතුය.

ලිං හා වගා ලිං ඉතා පිරිසිදුව නඩත්තු කළ යුතු අතර පොළවේ සිට අඩි 3ක් පමණවත් උසට ලිඳ වටා බැම්මක් බැඳීම, ලිඳ පිරිසිදු දැලකින් හොඳින් ආවරණය කර තිබීම ඉතාමත් වැදගත් වේ. මෙමඟින් දූෂිත ජලය ලිඳට එකතු වීම වළක්වා ගත හැකි අතර කොලරොඩු හා කුරුල්ලන් වැනි සතුන්ගේ මළපහ එකතු වීම වළක්වා ගත හැකි වේ.

වගා කටයුතු සඳහා, තිරසාර ජල මූලාශ්‍ර වලින් ජලය ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

ච්ඡාය 13 - කේන්ද්‍රයේ වගාවට ඇති ආහාරකෘෂිත මුහුදු ජල ප්‍රභවයක්

ච්ඡාය 14 - මුහුදු පරිදි සකස් කළ වගා ලිඳක්

ජල කළමනාකරනය හා ජල සම්පාදනය

බෝගයට ජල හිඟතාවයක් ඇති නොවන පරිදි අත්දැකීම් පාදක කරගනිමින් කාර්යක්ෂමව ජල සම්පාදන කටයුතු සිදුකිරීම වැදගත් වේ.

- පිරිවර ජල සම්පාදනයට සාපේක්ෂව ජල සම්පාදන කාර්යක්ෂමතාව 90% ට වැඩි බිංදු ජල සම්පාදන ක්‍රමය හෝ කාර්යක්ෂමතාව 70-75% පමණ වන විසුරුම් ජල සම්පාදනය වැනි කාර්යක්ෂමතාව වැඩි ජලසම්පාදන ක්‍රම භාවිතා කිරීමට උනන්දුවීම වැදගත් වේ.

ඡෙය 15 - බිංදු ජල සම්පාදනය කරන ලද වගාවකි

ඡෙය 16 - විදුලි ජල සම්පාදනය කරන ලද වගාවකි

- නාගරික, ගොඩකළ ඉඩම්, රෝහල් හා කර්මාන්ත ශාලා, ජනාවාස, සත්ත්ව ගාල්, අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරන ස්ථාන වැනි අහිතකර ප්‍රදේශ හරහා ගලා වන ජලය වගා භූමියට ගලා වීම වැළැක්වීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

ජලයේ ගුණාත්මක භාවය

- වගාව සඳහා යොදාගන්නා ජලය වටාපිටා-වේ පිහිටි හානිදායක ද්‍රව්‍ය වලින් දූෂණය වීමේ අවදානම නොමැති, ආරක්ෂිත ජල ප්‍රභවයකින් ලබාගත යුතු අතර, ජලයෙහි ගුණාත්මකභාවය, කෘෂිකාර්මික අරමුණු සඳහා යෝග්‍ය විය යුතුය.
- වගාව ආරම්භයට පෙර වගාවට යෙදීමට බලාපොරොත්තු වන ජලයේ ජල පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ලබාගැනීම සිදුකළ යුතු කරුණකි.

- මෙමඟින් ඔබ විසින් වගාවට භාවිතා කරන ජලයේ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් සිටි ද බැර ලෝහ තිබේ ද හැඟිනම් කෘමි නාශක චිකතුචී තිබේ ද යන්න පරීක්ෂාකර බැලිය හැකිය. එම ජලය යොදාගෙන වගා කළහොත් වගාවේ අවසන් නිෂ්පාදනය දූෂණය වීමේ/සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත නොවීමේ හැකියාව ඇත.
- එබැවින් ජලය දූෂණය වන මාර්ගය හඳුනාගෙන, එය වැළැක්වීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමෙන් පසු වගාව ආරම්භ කිරීම වැදගත් වේ.
- විශේෂයෙන් පිසීමක් නොකර ආහාරයට ගත හැකි පළා වර්ග, කොළ වළවළු, සලාද වැනි වගාවන්ට පානීය තත්ත්වයේ ජලය භාවිතා කිරීම වැදගත් වේ.
- විසුරුම් ජල සම්පාදන ක්‍රමය යොදා ගන්නා හා ජලය එල මත හෝ ආහාරයට ගන්නා කොටස සමඟ ගැටේ නම් එම ජලය පානීය ජලයට සමාන ගුණාත්මක බවින් යුතුවීම හා ජල පරීක්ෂණ වාර්තා මඟින් තහවුරු කරගෙන තිබීම යෝග්‍ය වේ.
- ගොවිපළ තුළදී අස්වැන්න සේදීමකට ලක් කරන්නේ නම් ඒ සඳහා යොදාගන්නා ජලය පානීය ජලයට සමාන ගුණාත්මක බවින් යුතුවීම හා ජල පරීක්ෂණ වාර්තා මඟින් තහවුරු කර ගෙන තිබීම වැදගත් වේ.
- ප්‍රතිකාර නොකරන ලද මලපවාහන ජලය භාවිතා නොකළ යුතුය.

07. රෝග හා පළිබෝධ පාලනය

බෝග ආරක්ෂා කිරීම

වගාවක් පවත්වාගෙන යාමේ දී එම වගාවට වැළඳෙන ලෙඩ රෝග, කෘමි හානි හා වෙනත් ශාක හා සතුන්ගෙන් හා බාහිර පරිසර තත්ව මඟින් සිදුවන හානි වලින් බෝග රැක ගැනීම බෝග ආරක්ෂණය ලෙස සරලව හැඳින්විය හැකිය.

පළිබෝධ පාලනය පිළිබඳ මෙහිදී වැඩි අවධානයක් යොමුකර ඇති අතර, කෘමීන්, මයිටාවන්, වටපණුවන්, බැක්ටීරියා, දිලීර, වෛරස, පයිටොප්ලාස්මා හා වල් පැළෑටි පළිබෝධ ලෙස ප්‍රධාන වශයෙන් හඳුනා ගත හැකිය.

බොහෝමයක් ගොවිමහතන් ගේ මතය වන්නේ පළිබෝධ පාලනයට ඇති එකම ක්‍රමවේදය රසායනික පළිබෝධනාශක යෙදීම බවයි. කෘෂි රසායන අධික ලෙස භාවිතා කිරීම හා වැරදි ලෙස භාවිතා කිරීම මේ වනවිට සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර නිෂ්පාදනයේ විශාලම බාධාව වී ඇත.

නමුත් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය (Integrated Pest Management - IPM) ක්‍රමවේදයට අනුගතවීම මඟින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර නිෂ්පාදනය, SL-GAP සහතිකකරණයේ ප්‍රධාන අවශ්‍යතාවයකි.

ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය

ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණයේදී සෑම විටම ගොවිපළ තුළ යොදාගත හැකි සියලුම පළිබෝධ පාලන ක්‍රම ඒකාබද්ධ කර යොදා ගැනීම සිදුකෙරේ. මෙය සමෝධානික පළිබෝධ පාලනය ලෙසද හැඳින්වේ.

එම ක්‍රම පහත පරිදි වර්ග කර දැක්විය හැකිය.

- ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක පාලන ක්‍රම (Cultural control methods)
- භෞතික හා යාන්ත්‍රික පාලන ක්‍රම (Physical and mechanical control methods)
- ජීව විද්‍යාත්මක පාලන ක්‍රම (Biological control methods)
- රසායනික පාලන ක්‍රම (Chemical control methods)

ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණයේ දී බෝග සඳහා හිඟවන නිර්දේශයක් නොමැත, යොදාගත හැකි සියලුම යෝග්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ඒකාබද්ධ කර අදාළ බෝගයේ පළිබෝධ පාලනය සඳහා යොදාගැනීම මඟින් පළිබෝධ පාලනය සඳහා යෙදවුම් හා අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම මෙන්ම වැඩි අස්වැන්නක් ලබා

පළිබෝධනාශක භාවිතය අවම කිරීමත්, හැකි සෑම විටම අනෙකුත් පාලන ක්‍රම උපයෝගී කර ගැනීමත් වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

මෙමඟින් ගොවි මහතාගේ මුදලත් කාලයත් ඉතුරු වීම හා සෞඛ්‍යයට හිතකර වීම මෙන්ම පාරිභෝගිකයන් හට සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත පෝෂණ ගුණයෙන් යුත් ආහාර ලබාගත හැකිවීම ප්‍රධාන ගුණාංගය ලෙස දැක්විය හැකිය.

විවිධ වගාවන්ගේ යෝග්‍යතාවය මත යොදාගත හැකි පළිබෝධ පාලන ක්‍රම

01. වගාව වටා ආරක්ෂිත වැටක් යෙදීම

- වගාව වටා ආරක්ෂිත වැටක් තිබීම මඟින් ගොවිපළ සතුන් මෙන්ම සුරතල් සතුන්ටත් වගා ක්‍ෂේත්‍රයට ඇතුළු වීමට නොහැකි වීම. එමඟින් වගාවට හානි වීම හා අපද්‍රව්‍ය එකතුවීම වැළැක්වේ.

- චළචළ වගාවක් නම් වගාව වටා කෘමීන් ඇතුල්වීම වළක්වන කෘමි ප්‍රතිරෝධී දැල් හෝ වෙනත් ක්‍රමවේද (තල් අතු/ සාරි/ පොලිතීන්) යොදා සකස් කළ කෘමි ආරක්ෂිත වැටක් යෙදීම සිදු කළ හැකිය.
- අස්වනු තෝරන හා අස්වනු ගබඩා කරන ස්ථාන වලට පළිබෝධකයින් ඇතුළුවීම වැළැක්වීම සඳහා සුදුසු ආවරණ වලින් ආරක්ෂා කර තිබීම අවශ්‍ය වේ.

02. එල ආවරණ යෙදීම (Fruit bagging)

තෝරාගත් චළචළ හා පලතුරු වගාවන් සඳහා එල ආවරණ යෙදීම සිදුකළ හැකිය. අඹ, පේර, කෙසෙල් වැනි පළතුරු හා කරවිල, වැටකොලු, පතෝල වැනි චළචළ ආදී එල ආවරණ/ කවර යොදාගත හැකි බෝග සඳහා සුදුසු ආවරණ භාවිතා කිරීම සිදුකළ හැකිය.

ච්ජය 17 - අඹ සඳහා කෘෂිකාර්මික කවර දමා ඇති අවස්ථාවක්

ච්ජය 18 - කරවිල වගාවක කවර සඳහා පොලිතීන් කවර යොදා ආරක්ෂා කර ඇති ආකාරය

එල ආවරණ යෙදීමේ දී අස්වැන්නේ බාහිර පෙනුමට හා ගුණාත්මයට හානි නොවන ආකාරයට භාවිතා කළ යුතුය.

උදා: පේර සඳහා මුද්‍රිත කඩදාසි කවර යොදා ගැනීම සුදුසු නොවේ. මෙහිදී මුද්‍රණය සඳහා භාවිතා කරන තීන්තවල ඇති බැර ලෝහ මගින් පේර අස්වැන්න දූෂණය විය හැකිය.

තවද පේර, අඹ වැනි බෝග සඳහා පොලිතීන් කවර දැමීමෙන් පිලිස්සුම් ලප ඇතිවීම හා වර්ණය වෙනස්වීම සිදුවීමෙන් බාහිර පෙනුම, රස වෙනස් විය හැකිය.

එල ආවරණ යෙදීමේ දී කරල හෝ ගෙඩි සම්පූර්ණයෙන්ම වැසෙන සේ නිවැරදිව ආවරණය කිරීම තුළින් අස්වැන්න ආරක්ෂා කර ගත හැකිය.

ච්ජය 19 - කෙසෙල් සඳහා පොලිතීන් කවරය නිවැරදිව යොදා ඇති අවස්ථාවක්

03. කෘමි උගුල් භාවිතය

ඇලෙන උගුල්, පෙරමෝන උගුල්, ආලෝක උගුල් ආදී විවිධ වර්ගයේ උගුල් වර්ග භාවිතයෙන් කෘමි පළිබෝධ ගහනය අඩුකර ගත හැකිවේ.

ච්ජය 20- කහපාට ඇලෙන උගුල් යොදා ඇති වගාවක්

වගාවේ සිටින කෘෂිකර්මීන් හඳුනා ගැනීම සඳහාද හිල් හා කහ වර්ණ ඇලෙන උගුල් භාවිතා කරයි.

ඛණ්ඩ 21- පැරණි උගුල් යොදා ඇති අවස්ථාවක්

04. වගා භූමිය වගේම වගා භූමියේ පිටතේ ඉතාම පිරිසිදුව තබා ගැනීම.

ඛණ්ඩ 22- පිරිසිදුව තබාගත් කඳු ක්ෂේත්‍රයක්

05. වසුන් යෙදීම

වල් පැළ පාලනය කිරීම සඳහාත් පසේ ජලය හා පෝෂක වාෂ්පවීම අඩු කිරීම සඳහාත් වසුන් යෙදීම වැදගත් වේ.

ඛණ්ඩ 23- පොලිතින් වසුන් යොදා ඇති අවස්ථාවක්

වසුන් සඳහා විවිධ වර්ණ සහිත පොලිතින් ගන්නා අතර ඊළි (සිල්වර්) පැහැති පොලිතින් වසුන් යෙදීම මඟින් කෘෂිකර්මීන් විකර්මණය වීම අමතර වාසියකි.

06. රසායනික පාලනය

පළිබෝධනාශක යොදන්නේ නම්, නිර්දේශිත පළිබෝධනාශක නිර්දේශිත ප්‍රමාණයෙන්, අවශ්‍යම අවස්ථාවේ දී පමණක් භාවිතා කිරීමට ක්‍රියාකළ යුතුය.

රසායනික පළිබෝධනාශක භාවිතා කිරීමේ දී සැලකිලිමත් වියයුතු කරුණු

01. අදාළ බෝග-පළිබෝධ සංකලනයට අනුව නිර්දේශිත පළිබෝධනාශක තෝරා ගැනීම.
02. 1980 අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනතට අනුව ලියාපදිංචි වූ පළිබෝධනාශක පමණක් භාවිතා කිරීම.
03. අවම පෙර අස්වනු කාලයක් පවත්නා හා අවම උපද්‍රවයක් ඇති රසායනික පළිබෝධනාශක තෝරා ගැනීම.
04. පළිබෝධනාශක බඳුනේ ඇති ලේබලයේ දැක්වෙන උපදෙස් වලට අනුව කටයුතු කිරීම හා නිර්දේශිත මාත්‍රාව ඉක්මවා පළිබෝධනාශක භාවිතා නොකිරීම.
05. ඉලක්ක ගත පළිබෝධකයින් විසින් ප්‍රතිරෝධීතාවයක් ඇති කර ගැනීම, වැළැක්වීම පිණිස ක්‍රියාකාරී කාණ්ඩය, වෙනස් පළිබෝධනාශක මාරුවෙන් මාරුවට භාවිතා කිරීම.
06. ප්‍රකාශිත සක්‍රීය කාලය ඉකුත් වූ පළිබෝධ නාශක භාවිතා නොකිරීම.
07. පළිබෝධනාශක නිවැරදිව මැනීමට හා මිශ්‍ර කිරීමට ප්‍රමාණවත් පහසුකම් තිබීම.
08. ද්‍රාවණ සැකසීමට පිරිසිදු ජලය භාවිතා කිරීම.

09. ඉසීමේ උපකරණ හොඳ ක්‍රියාකාරීත්වයකින් යුතුව නඩත්තු කිරීම හා නිසි පරිදි ක්‍රමාංකනය කිරීම.

10. පළිබෝධනාශක යෙදීමේ දී උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයක් සඳහා ගැලපෙන නොසලයක් තෝරා ගැනීම.

	Hollow Cone	කෘමිනාශක හා දිලීර නාශක යෙදීමට සුදුසුයි
	Solid Cone	
	Flood Jet Nozzel	වල් නාශක යෙදීමට සුදුසුයි
	Flat Fan Nozzel	

bexus 24- විවිධ වර්ගයේ නොසල හා නීහි ආවේණයන්

11. පළිබෝධනාශක නිසිලෙස යෙදීම පිළිබඳව ක්‍රියාකරුවන් හට පුහුණු ලබාදීම (SLS 1465:2014) අනුව සිදුකළ හැකිය.

12. නියමිත පුද්ගල ආරක්ෂිත ඇඳුම් පැළඳුම් හා ආම්පන්න වලින් ක්‍රියාකරුවන් සමන්විත වීම.

13. පුද්ගල ආරක්ෂිත ඇඳුම් පැළඳුම් හා ආම්පන්න භාවිතයෙන් පසු පිරිසිදු කොට සුදුසු ස්ථානයක තැබීම.

14. පළිබෝධනාශක යෙදීමේ දී අධික සුළං ඇතිවිට හා වර්ෂාපතනයට ආසන්න අවස්ථාවන් මඟහැරීම, පළිබෝධනාශක යෙදූ වහාම ජල සම්පාදනය නොකිරීම ආදී කරුණු පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම.

15. වගා වපසරියට ප්‍රමාණවත් තරමට පමණක් මිශ්‍රණ සකසීම. වැඩිපුර සකස් කිරීමෙන් ඒවා බැහැර කිරීමට ගැටලු ඇතිවිය හැකි බැවිනි.

16. අපනයන වෙළඳපොළ සඳහා හෝග නිෂ්පාදනය කිරීමේදී ඒ ඒ රටවල් මගින් අනුමත කර නොමැති පළිබෝධනාශක භාවිතා නොකිරීම.

17. පළිබෝධනාශක නිවැරදිව මැනීම හා මිශ්‍ර කිරීම සිදුකළ යුතු අතර ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් පහසුකම් තිබීම.

bexus 25- ආරක්ෂිත ඇඳුම් පැළඳුම් වලින් යුක්තව කෘමි නාශක යෙදීම

පළිබෝධනාශක ඉසීම පිළිබඳ වාර්තා

පළිබෝධනාශක යෙදීම් පිළිබඳ තබාගනු ලබන වාර්තා තුළ අදාළ බෝග පළිබෝධනාශක සංකලනය, යෙදූ ස්ථාන, දිනය, පළිබෝධ නාශකයේ වෙළඳ නාමය, පොදු නාමය, මාත්‍රාව, යෙදූ ක්‍රමය, ඉසින අයගේ නම ආදී සියලුම විස්තර අඩංගු කිරීම වැදගත් වේ.

පළිබෝධනාශක ගබඩා කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- ලේබලයට හානි නොකොට පළිබෝධනාශක ඒවායේ මුල් ඇසුරුමෙන්ම ගබඩා කිරීම.
- හැකි සෑම විටම අදාළ ගොවිපලෙහි භාවිතය සඳහා නිර්දේශිත පළිබෝධනාශක පමණක් ගබඩා කොට තැබීම.
- ආහාර ද්‍රව්‍ය හා අනෙකුත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ වලින් අන්ව, ආරක්ෂිත, හොඳින් වාතාශ්‍රය ඇති ගොඩනැගිල්ලක් තුළ පළිබෝධනාශක ගබඩා කිරීම.

ඡෙය 26 - අගුළු දමා ගබඩා කර ඇති පළිබෝධනාශක

- පළිබෝධනාශක ගබඩා අගුළු දමා තිබීමට හැකිවන සේ සකස් කිරීම හා සෑම විටම අගුළු දමා තැබීම.
- පළිබෝධනාශක ගබඩාවෙහි රාක්කවල ඇසිරීමේ දී කුඩු ලෙස පවතින පළිබෝධ නාශක රාක්කවල දියර ලෙස පවතින ඒවාට ඉහළින් හෝ වෙනම ගබඩා කිරීම.
- අනපේක්ෂිත විසුරුමක දී භාවිතය සඳහා හදිසි අවස්ථා පහසුකම්, පිරිසිදු ජලය හා වැලි බාල්දි, ඉක්මනින් ලබාගත හැකි ලෙස සකස් කොට තැබීම.
- සිදුවිය හැකි උවදුරු සම්බන්ධයෙන් හා අනතුරු සම්බන්ධයෙන් අනතුරු හැඟවීමේ ප්‍රකාශ හා සංකේත, ගබඩාව හා ඒ අවට පැහැදිලිව ප්‍රදර්ශනය කොට තැබීම.

ඡෙය 27 - පළිබෝධනාශක යොදා ඒ බව දැනවා ඇති කේෂ්ත්‍රයකි

- හිස් පළිබෝධනාශක බඳුන් සහ කිසිදු ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යයක් නැවත භාවිතා නොකිරීමටත් ඒවා අපහරණය කරන තුරු ආරක්ෂිතව ගබඩා කොට තැබීමටත් කටයුතු කිරීම.

ඡෙය 28 - හිස් පළිබෝධනාශක බඳුන් අපහරණය කරන තුරු ආරක්ෂිතව ගබඩා කර ඇති අයුරු

- සෞඛ්‍යයට හා පරිසරයට කිසිදු අනතුරක් නොවන ආකාරයට අපහරණය කිරීම.

ලේඛලයෙහි සඳහන් පෙර අස්වනු කාල සීමාව අනිවාර්යයෙන් පිළිපැදිය යුතුය.

ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ බෝග වගාවේ දී පළිබෝධ පාලනය පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ බෝග වගාව යනු, බෝග ගෘහයක් තුළ ආරක්ෂිතව වගා කිරීම යන සරල අර්ථය පැහැදිලි වේ. ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ වගාවේදී වෙළඳපොළ වැඩි මිලක් සහිත බෝග වගා කිරීම හා ගුණාත්මක වැඩි අස්වැන්නක් ලබාගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.

01. වගා ගෘහය නියමිත පරිදි සකසා ගැනීම

බෝග වගා ගෘහය නියමිත පරිදි සකසා ගැනීම පළමුවෙන්ම කළයුතු වැදගත් පියවරකි. මෙහිදී තම ප්‍රදේශයේ දේශගුණයට, වගා කරන බෝගයට ගැලපෙන පරිදි මනා නිමාවකින් හා ශක්තිමත්ව සකසා ගත යුතුය. පූර්ණ ආරක්ෂිත ගෘහයක් නම් එම ගෘහය තුළට පළිබෝධකයින් ඇතුළු නොවන සේ සකස් කර ගැනීමට අවධානය යොමුකළ යුතුය.

ච්‍රෙයු 29 - ප්‍රමිතියට සකස් කර ඇති ආරක්ෂිත ගෘහයක්

- නිවැරදිව කෘමි ප්‍රතිරෝධී දැල් තෝරා ගැනීම.
- ⇒ 40 mesh - අර්ධව කෘමීන් පාලනය කරයි. ගෘහය තුළ වාතනය සිදුවීම වැඩියි. උෂ්ණත්වය වැඩි ප්‍රදේශ සඳහා යොදාගත හැකිය.
- ⇒ 50 mesh - පූර්ණ වශයෙන් කෘමීන්ගෙන් ආරක්ෂාකර ගත හැකිය. ගෘහය තුළ වාතනය සිදු වීම අඩුය.
- කෘමි ප්‍රතිරෝධී දැල් යොදා සකස් කළ ගෘහයක වෙනත් සිදුරු (දොරටුවට අමතරව) බාහිර පරිසරයට විවෘත වන සේ නොතිබෙන පරිදි සකසා ගැනීම හා පරිහරණය කිරීම වැදගත් වේ.

- ගෘහයේ දොර හොඳින් වැසෙන සේ ද්විත්ව දොරක් ලෙස සකස් කර ගැනීම.
- ගෘහයට ඇතුළුවන ස්ථානයේ පාදෝචනයක් සකස් කර තැබීම. මෙමඟින් පාදයේ හෝ පාවහන් වල තැවරී එන පළිබෝධකයින් හෝ ඔවුන්ගේ ජීවන අවධි විනාශ වීම සිදුවේ.

ච්‍රෙයු 30 - ගෘහයට ඇතුළුවන ස්ථානයේ ඇති පාදෝචනයක්

02. වගා ගෘහය තුළ තත්ත්ව පාලනය

ගෘහය තුළ සෑම විටම වගාකර ඇති බෝග වලට අනුව ප්‍රශස්ත තත්ත්ව තබා ගැනීම වැදගත් වේ.

උදා:

- බෝගයට සුදුසු අයුරින් උෂ්ණත්වය පාලනය කිරීමෙන් මල් හැලීම අඩුවීම, කෘමි හානි හා රෝගවලට ගොදුරුවීම අවමවීම ආදී හේතු නිසා ගුණාත්මයෙන් යුතු වැඩි අස්වැන්නක් ලබාගත හැකිය.
- ගෘහය තුළ ආර්ද්‍රතාවය (ඒකක ජල වාෂ්ප ප්‍රමාණය) වැඩි විට දිලීර රෝග ව්‍යාප්තිය වැඩි වේ.

ච්‍යය 31 - උෂ්ණත්ව පාලනය සඳහා ජල මිශ්‍රිත භාවිතා කර ඇති ආරක්ෂිත ගෘහයක්

03. බෝග වගා නඩත්තුව

- හිසි පරතරයෙන් වගා කිරීම වැදගත් වේ. පළඳු ස්ථානවල වැඩි විට රෝග පැතිරීම වැඩිවේ.

ච්‍යය 32 - හිසි පරතරය තොරවන විදුකළ වගාවක්

- කප්පාදුව හා පුහුණුව - පොළව සමඟ ගැවෙන හෝ පරණ පත්‍ර ඉවත් කිරීම, අනවශ්‍ය රිකිලි ඉවත් කිරීම, රෝගී පත්‍ර ඉවත් කිරීම, බෝග ආධාරක ලබාදීම ආදී කටයුතු නිවැරදිව සිදු කිරීම වැදගත් වේ.

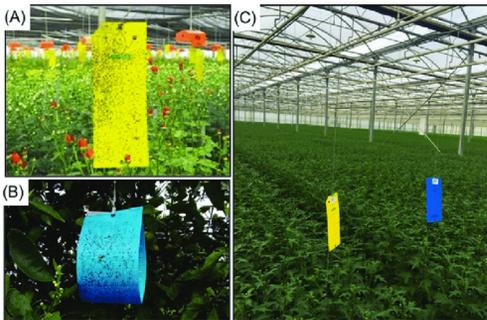
ච්‍යය 33 - නිවැරදිව තබන කළ වගාවක්

- වගා ගහනය පිරිසිදුව තබා ගැනීම.
- වගාව ආරම්භයට පෙර ගහනය පිරිසිදු කර පීචානුහරණයට ඉඩතැබීම.
- වගාව ආරම්භ කළ පසුව ද ගහනය තුළ හා ඉන් වහාම පිටත කොටසේ වල් පැළ ඉවත් කර පිරිසිදු කර තිබීම.
- බීම වැටී ඇති බෝග කොටස් හෝ ගෙඩි ඉවත් කර පිරිසිදුව තබා ගැනීම.
- රෝග හෝ කෘමි හානි සහිත ශාක හඳුනාගත් වහාම ගහනයෙන් ඉවත් කිරීම.
- පළිබෝධ වලට ඔරොත්තු දෙන බෝග වර්ග තෝරා ගැනීම.
- හිරෝගී පැළ පමණක් ගහනය තුළ වගාවට තෝරා ගැනීම.
- බෝගයේ අවශ්‍යතාවය පරිදි ජලය හා පොහොර සැපයීම.
- කප්පාදුවට හා අස්වනු හෙලීමට යොදා ගන්නා උපකරණ පිරිසිදු කිරීමෙන් පසු පමණක් යොදා ගැනීම.

ච්‍යය 34 - අස්වනු හෙලීම සඳහා පිරිසිදු කළ යෙදවිය යුතු භාවිතා කිරීම

- වහලයේ සවිකළ මිස්ට්‍රිස් හෝ විසුරුම් මඟින් පොහොර ජල සම්පාදනය සිදු නොකිරීම.
- ගෘහය තුළට ඇතුළුවන පිරිස වහි වැඩ කරන අයට පමණක් සීමා කිරීම.
- සෑම විටම ගෘහයේ දොර හොඳින් වසා තැබීම.
- කෘමි පළිබෝධ ගෘහය තුළට ඇතුළුවීම වැළැක්වීම සඳහා ගතයුතු සියලුම ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
- කෘමි හානි හඳුනා ගැනීම සඳහා කහ සහ නිල් පාට ඇලෙන උගුල් යොදාගත හැකිය. මෙහිදී බෝගයේ උසින් ගෘහයේ තැනින් තැන ඇලෙන උගුල් කිහිපයක් සවිකර නිතරම නිරීක්ෂණය කර බැලීම කළ යුතුය.

ච්ඡාය 35 - නිල් සහ කහ ඇලෙන උගුල් ආවේනා කඵ ඇති ආකාරය

08. අස්වනු හෙලීම හා පසු අස්වනු හැසිරවීම

I. අස්වනු හෙලීම

වෙළඳපොළේ ඉල්ලුම හා අදාළ බෝගය ආහාරයට ගනු ලබන මේරීමේ අවධිය අනුව සුදුසුම අවස්ථාවේ දී අස්වනු හෙලා ගැනීම සිදුකළ හැකිය.

උදාහරණ:

- අඹ - හොඳින් මේරූ විට
- පැපෝල් - හොඳින් මේරූ විට
- බණ්ඩක්කා - හොමේරූ අවස්ථාවේ
- බටු - මධ්‍යස්ථව මේරූ අවස්ථාවේ

ච්ඡාය 36 - සුදුසු ජර්නනයේ දී තක්කාලි අස්වනු හෙලා ගැනීම

අස්වනු නෙලීමේ දර්ශක

- **වට්ටක්කා** - නටුවේ අළු ගතිය අඩු වී යාම, ගෙඩිය හොදින් පිරි තිබීම, තට්ටු කිරීමේදී බොල් හඩක් හිඳුන් වීම, ගෙඩිය වටා පිරීමය ස්භාවයක් දිස්වීම.
(දින 60 - දේශීය වර්ග, දින 40 - අනෙකුත් වර්ග)
- **පලා වර්ග** - පමණට වඩා කඳ මේරීමට පෙර, අස්වනු නෙලීම හා වියළීමට පෙර මිටි බැඳ හිසලෙස ගබඩා කිරීම.
(මුකුණුවැන්න - දින 30, හිවිති - දින 45 - 60)
- **දඹල** - පහසුවෙන් කැඩෙන සුළු හොදින් පිරුණු ආවේණික වර්ණය හා නැමෙන සුළු කරල් සහිත වීම.
- **තක්කාලි** - 40% - 50% පමණවත් කහ/රෝස පැහැ වර්ණයට පත්වීම, නටුව ගෙඩියට සවිච්චි සිටින ලෙස නෙලීම.
- **බෝංචි, බුණිටා, මෑ** - කරල උපරිම දිගට පත්වූ පසු සහ පහසුවෙන් කැඩෙන සුළු බව ඇති වීම නෙලීම, කරල් මහත් වනතුරු නොතැබීම.
- **කැරට්, බීට්, නෝකෝල්, රාබු** - කැරට් කොළ ඉදි තිබීම, බීට්, නොකෝල්, රාබු හොදින් වර්ධනය වී තිබීම.
- **මල්ගෝවා** - පොකුර විශාල වීමට පෙර හා දින ගණන් අනුව (දින 55-80).

අස්වනු නෙලීමේ දී තවදුරටත් සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

නැවුම් නිෂ්පාදනයන් හැසිරවීමේදී සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිතව සිදු කිරීමට කටයුතු කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. ස්වස්ථතාව හා ආහාරයේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිතතාව රැකගැනීම පිළිබඳ පුහුණුවක් සේවකයින් හට ලබාදීමට කටයුතු කිරීම.

අස්වනු,

- පස් මත හෝ පොළොවෙහි සෘජුවම නොතැබීම.
- සෙවණෙහි තැබීම හා හැකි ඉක්මනින් ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉවත් කර ගැනීම.
- බීමට අනුභවීම හා චිකට ගැටීම වැළැක්වීම.
- නෙලීම සදහා පිරිසිදු හා සුදුසු උපකරණ හා බඳුන් භාවිතා කිරීම.
- නෙලීම සම්බන්ධ වාර්තා තබා ගැනීම.
(දිනය/ප්‍රමාණය/වෙළඳපොළ/විකුණුම් මිල)

II. පසු අස්වනු ප්‍රතිකර්ම

පසු අස්වනු ප්‍රතිකර්ම යොදන්නේ නම් පහත කරුණු පිළිබඳව සැලකිලිමත්ව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

- රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවම කිරීම.
- රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කළේ නම්, නිෂ්පාදනයේ ලේබලය මත විය සටහන් කිරීම.
- තවද ඒවා අදාළ හිතී රිති අනුපාත වලට අනුකූලව සිදු කිරීම.
- සියලු පසු අස්වනු ප්‍රතිකර්ම සඳහා වාර්තා තබා ගැනීම.

පසු අස්වනු සැකසීමේ දී ,

- යාන්ත්‍රික හානි අවම වන පරිදි හා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිතව ඇසිරීම හා සැකසීම සිදු කිරීම.
- නෙලාගත් අස්වැන්න සේදීමකට ලක්කරන විට එම සේදීම සඳහා යොදා ගන්නා ජලය පානීය තත්ත්වයේ ජලය මෙන් ගුණාත්මයෙන් උසස් තත්වයේ තිබීම හා තහවුරු කිරීම සඳහා ජල පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ලබාගැනීම ඉතාමත් වැදගත්.

III. ගොවිපළේ දී ඇසුරුම්කරණය

a. ඇසුරුම් කරන ද්‍රව්‍ය

- ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය, අස්වනු දූෂණ නොවන ද්‍රව්‍යයකින් සකසා ඇති බවට තහවුරුවක් තිබීම.
- ඇසුරුම් සඳහා යොදා ගන්නා ද්‍රව්‍ය ආහාර ශ්‍රේණියේ අමුද්‍රව්‍ය වීම හා තහවුරුවක් ලබාගෙන තිබීම වැදගත් වේ.
- මීයන්, කැරපොත්තන්, කුරුල්ලන් හා වෙනත් සතුන්ගෙන් ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය ආරක්ෂා වන පරිදි ගබඩා කිරීම.
- පරිසර හිතකාමී ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය යොදා ගැනීමට උනන්දු වීම.

b. අනුරේඛනය හා ඇසුරුම්කරණය

SL-GAP සහතික ලත් නිෂ්පාදන ඇසුරුම් කිරීමේ දී ඇසුරුමෙහි අඩංගු කළ සියලු ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ තොරතුරු (යෙදු රසායනික ද්‍රව්‍ය, සැකසුම් ක්‍රමය) ලේඛලය මත සඳහන් කිරීම වැදගත් වේ.

SL-GAP සහතිකය සමඟ ලබාදී ඇති GAP අංකය හා QR කේතය පැහැදිලිව පෙනෙන සේ ඇසුරුමෙහි සටහන් කිරීම මඟින් පාරිභෝගිකයා හට එම නිෂ්පාදන අයත් ගොවිපළ පිළිබඳ විස්තර දැනගැනීමට හැකිවනු ඇත. මෙය අනුරේඛන පහසුව සඳහාත් SL-GAP සහතික කළ නිෂ්පාදනයක් ලෙස තහවුරු කිරීම සඳහාත් යොදා ගැනේ.

ඡායාරූප 37- SL-GAP සහතික කළ ගෝවා වෙළඳපලට යැවීමේ දී QR කේතය හා GAP ලාංඡනය යොදා ඇති අයුරු

මෙහි ඇති QR කේතය, ස්මාර්ට් ජංගම දුරකථනයකින් හෝ කියවිය හැකි අතර එවිට එම නිෂ්පාදනය අයිති ගොවිපළ විස්තර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙබ් පිටුවක් (www.slgap.doa.gov.lk) මඟින් බලාගත හැකිය.

09. ලිපි ලේඛණ හා වාර්තා තබා ගැනීම

අනුරේඛණය කිරීමේ හැකියාව ඇති පරිදි ලේඛන නඩත්තු කිරීම වනම් නිෂ්පාදනය මූලිකවම සිදුකරන ලද ගොවිපළ දක්වාම අනුරේඛණය කිරීමේ හැකියාව තිබෙන පරිදි ලේඛන පවත්වා ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා සකසන ගොවිපළක අවශ්‍ය කරන වාර්තා නඩත්තු කිරීම අනිවාර්යය වේ. බිම් සැකසීමේ සිට නිෂ්පාදන බෙදා හරින අවස්ථාව දක්වා අදාළ සියලු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වාර්තා තබා ගැනීම වැදගත් කරුණකි.

01. ගොවිපළ තත්ත්ව කළමනාකරණ සැලැස්ම (Quality Management Plan for the Farm)

ගොවිපළ පවත්වාගෙන යාමේ දී සිදුකිරීමට සිදුවන සියලුම වැදගත් කරුණු සැලසුම් කිරීම හා වාර්තාවක් ලෙස සකස් කිරීම මෙහිදී සිදුකෙරේ.

මෙමගින් ගොවිපළේ සිදුකිරීමට නියමිත ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රමවත්ව හා විධිමත්ව සිදු කිරීමට හැකිවන අතර වගාවේ ගුණාත්මය රැකෙන පරිදි අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට ද හැකිවනු ඇත.

තත්ත්ව කළමනාකරණ සැලැස්ම සකස් කිරීමේ දී පහත කරුණු පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් සැලසුම් කිරීම සිදුකළ හැකිය.

a. බෝග වගා සැලැස්ම

ඉදිරියේ දී වගාකිරීමට බලාපොරොත්තු වන පළමු හා දෙවන කන්න සඳහා වන බෝග වගා සැලැස්ම සැකසීම (බෝගය/ප්‍රභේදය, වපසරිය, වගා කාල රාමුව ආදී කරුණු ඇතුළත්ව).

b. පොහොර නිර්දේශ හා යොදන ආකාරය

වගා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන බෝග සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ වලට අනුකූලව පොහොර යෙදිය යුතු අතර යොදන ආකාරය ලිඛිතව සටහන් කර තිබීම.

c. පලිබෝධ පාලනය

වගා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන බෝග සඳහා ඇතිවිය හැකි යැයි සිතන පලිබෝධ හා ඒවා වළක්වා ගැනීමට අදාළව ගතහැකි පිළියම් ආදී විස්තර ඇතුළත් කිරීම. යොදාගත හැකි ඒකාබද්ධ පලිබෝධ පාලන ක්‍රම සටහන් කිරීම.

d. අවදානම් තත්ත්ව කළමනාකරණ සැලැස්ම

ගොවිපළෙහි අවදානම් තත්ත්ව හඳුනාගැනීම, ඒවා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සැලැස්ම හා ගත් පියවර පිළිබඳ විස්තර.

e. වෙනත්

වගාවේ මෙන්ම අස්වැන්නේ ගුණාත්මය පවත්වා ගැනීම සඳහා යොදාගත හැකි අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කිරීම (ජල සම්පාදන ක්‍රම, ජල හා පාංශු පරීක්ෂණ, අස්වනු නෙලීම, පසු අස්වනු ක්‍රියා හා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම ආදී ක්‍රියාකාරකම් අඩංගු කළ සැලැස්ම).

ගොවිපළ සැලසුම, හැකිතාක් ස්ථිර සැලැස්මක් ලෙස පවත්වා ගැනීම වඩා සුදුසු නමුත් අවශ්‍ය විටක දී වෙනස්කම් කළ හැකි වේ. ගොවිපළ සැලැස්මේ පසුව සිදුකළ වෙනස්කම් වේ නම්, ඒ පිළිබඳව SL-GAP සහතිකකරණ අංශයට දැනුම්දීමක් සිදුකළ යුතුය.

සහතිකකරණය සඳහා ඔබගේ ගොවිපළ පරීක්ෂා කරන විට, ගොවිපළ තත්ත්ව කළමනාකරණ සැලැස්මේ අඩංගු කරුණු SL-GAP ප්‍රමිතීන්ට ගැලපෙන්නේද යන්න පිළිබඳව මූලිකව තහවුරු කර ගැනීමක් සිදුකරගත හැක. මෙහිදී යම් අනනුකූලතාවයක් හඳුනාගත් විට විය හිවැරදි කිරීම සඳහා උපදෙස් ලැබෙනු ඇත.

ඉදිරි වසරක කාලයක් සඳහා SL-GAP සහතිකය ලබාදෙන බැවින් අවම වශයෙන් වසරක කාලයක් සඳහා ගොවිපළ තත්ත්ව කළමනාකරණ සැලැස්මක් සැකසීම ඉතා වැදගත් කරුණකි.

නිවැරදිව සැකසූ බෝග වගා සැලැස්මෙහි පිටපතක් අයදුම්පත සමඟ අමුණා එවීම මඟින් එම බෝග සහතිකයට ඇතුළත් කරගත හැකිය.

02. බෝග වාර්තා නඩත්තුව (Maintenance of crop records)

බිම් සැකසීමේ සිට නිෂ්පාදන බෙදා හරින අවස්ථාව දක්වා ගොවිපළේ සිදුකරනු ලබන එක් එක් බෝගයට අදාළ සියලුම ක්‍රියාකාරකම් නිවැරදිව සටහන් කිරීම බෝග වාර්තා නඩත්තුව ලෙස හැඳින්වේ.

SL-GAP සහතිකකරණ අංශය මඟින් හදුන්වා දී ඇති බෝග වාර්තා පොත මඟින් මේ සඳහා මග පෙන්වීමක් ලබාගත හැකිය. (අදාළ කෘෂිකාර්ම ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ගෙන් සහ පහත වෙබ් අඩවියෙන් බාගත (download) කර ගත හැකිය. (www.slgap.doa.gov.lk))

බෝග වාර්තා පොත ගොවිපළ වාර්තා සටහන් කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි අතර විශාල ගොවිපළ සඳහා මෙම පොතෙහි දක්වා ඇති මාතෘකා අනුව බෝග වාර්තා නඩත්තු කළ හැකිය.

03. උපදෙස් සටහන් පොත (Instruction Book)

තාක්ෂණික නිලධාරීන් විසින් ලබාදෙනු ලබන උපදෙස් හා අදහස් ලිඛිතව සටහන් කිරීම සඳහා භාවිතා කිරීමට යොදාගත හැකිය.

04. ලිපි ලේඛණ ගොනු (Files)

ඉහත බෝග වාර්තා වලට අමරතව විශේෂ ලේඛන අමුණා තැබීම සඳහා යොදා ගැනේ.

- උදා:
- අ. ලේඛන ගත ලේඛනය - සියලුම ලේඛනවල හා ගොනුවල නාමයන් අංකනය කර සටහන් කර ඇති ලේඛනය.
  - ආ. සහතික පත්‍ර අඩංගු ගොනුව - මිනිපෙර ගොවිපළ සඳහා ලබාගෙන ඇති SL-GAP/ වෙනත් තත්ව සහතික හා ලැබූ පුහුණු සහතික වැනි සහතික අඩංගු ගොනු.
  - ඇ. පරීක්ෂණ වාර්තා අඩංගු ගොනුව - ජල පරීක්ෂණ වාර්තාව/ පාංශු පරීක්ෂණ වාර්තාව වැනි වාර්තා අඩංගු ගොනුව.

අ. වගා භූමියේ පෙර භාවිතය සහ වගා කළ බෝග පිළිබඳ වාර්තා/වගා ඩිමෙහි සිතියම.

ඉ. යෝජනා හා චෝදනා ගොනුව - ගොවිපළ සඳහා ලබාදී ඇති අත්‍යන්තර විගණන වාර්තා/ අනනුකූලතා හෝ වෙනත් අඩුපාඩු දැක්වූ ලිපි හා ඒ සඳහා ගත් ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළත් කළ ගොනුව.

නිවැරදිව සම්පූර්ණ කළ අදාළ ලිපි ලේඛන විගණනය සිදුකරන අවස්ථාවේ දී අනිවාර්යයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම වැදගත් වේ.

අදාළ සියලු වාර්තා

- යාවත්කාලීන කර නිවැරදිව සම්පූර්ණ කිරීම.
- ඉතා පැහැදිලිව සටහන් කිරීම.
- ගොවිපළ විගණනය අවස්ථාවේ දී ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකළ යුතුය.

SL-GAP සහතිකකරණය අපේක්ෂා කරන ඔබ, මෙම වාර්තා තොරතුරු නිවැරදිව හා පහසුවෙන් බලාගත හැකි ලෙස හඬක්කු කර තබා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

සහතිකකරණයේ දී මෙම තොරතුරු පාදකව ගොවිපළ කටයුතු සම්බන්ධව තොරතුරු ලබා ගන්නා බැවින් සියලු කටයුතු නියමිත දිනට වාර්තා කර තැබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

SL-GAP සහතිකකරණයේ දී, සාර්ථක ගොවිපළ විගණනයක් සිදුකර ගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබාදීමට අමතරව, ගොවිපළ කටයුතු වල වාර්තා තබාගැනීම මඟින් වාසි රැසක් අත්කර ගත හැකිවේ.

- උදා:
- ගොවිපළ තුළ සිදුකරන ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ තීරණ ගැනීම පහසුවෙන් හා නිවැරදිව සිදුකළ හැකිවීම.
  - ගොවිපළේ ලාභ අලාභ තත්ත්වය දැන ගැනීමට උපකාරී වන අතර, ඒ අනුව ගොවිපළ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සහ ඉදිරියේ දී අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂමව කටයුතු කිරීමට හැකි වේ.
  - වෙනත් වගා ක්‍රම භාවිතය, කම්කරු ශ්‍රමය යෙදවීම හෝ යාන්ත්‍රීකරණය තීරණය කිරීම් ආදී තාක්ෂණික කටයුතු මෙහෙයවීම හා තීරණ ගැනීම පහසු වීම. ගොවිපළෙහි පෙර වගා තොරතුරු හා සිදුවීම් පදනම්ව තාක්ෂණික තීරණ හා විසඳුම් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීම ආදිය වේ.

ඔබ විසින් විගණන අවස්ථාවේ දී ලබාදෙන සියලුම වාර්තා රහස්‍ය වාර්තා ලෙස සලකා කටයුතු කිරීමට සහතිකකරණ අංශය කටයුතු කරනු ඇත.

10. සේවක සෞඛ්‍යය, ආරක්‍ෂාව හා සුභ සාධනය

ආරක්ෂිත හා යහපත් සේවා තත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සැලසුමක් අනුව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

හැකි සෑම විටම සේවකයින් ගේ සෞඛ්‍ය හා සුභ සාධන පහසුකම් සැලසීමට කටයුතු සිදු කිරීම යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් යටතේ වන ප්‍රධාන අංගයකි.

පහසුකම් හා උපකරණ

- සේවකයින් සඳහා අදාළ ආරක්ෂිත ඇඳුම් පැළඳුම් ලබා දීම. විශේෂයෙන් දෑත් සේදීමේ පහසුකම් වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම ආදී මූලික පහසුකම් සපයා තිබීම වැදගත් වේ.

ඡෙයුස 38- පිළිබෝධනාශක ආවේණයේ දී ආරක්ෂිත ඇඳුම් පැළඳුම් යෑමින් වීම

- හදිසි අවස්ථාවක දී ප්‍රතිකාර කළ හැකි පරිදි ප්‍රථමාධාර පෙට්ටියක් ගොවිපළ තුළ ළඟා වීමට පහසු නිශ්චිත ස්ථානයක තැබීම.
- සියලුම රැකියා තත්වයන් ජාතික මට්ටමේ හෝ ප්‍රාදේශීය හිති රීතිවලට අනුකූල වීම වැදගත් වේ.

ඡෙයුස 39- ප්‍රවේශ්‍ය වෛද්‍ය

පුහුණුව

ආදාය උපකරණ භාවිතය කෘෂි රසායන යෙදීම ආදී ක්‍රියාකාරකම් නිවැරදිව සිදු කරන ආකාරය හා SL-GAP ප්‍රමිතීන් පිළිබඳව ගොවිපළ සේවකයින් පුහුණු කිරීම ආදී කටයුතු සිදු කිරීමට මූලිකත්වය දී කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ. ලබාදුන් පුහුණු පිළිබඳ වාර්තා තබාගත යුතුය.

ස්වස්ථතාව

- ගොවිපළ හා එහි ඇති සියලුම ස්ථානවල (ඇසුරුම් හා ගබඩා ස්ථාන ආදී) පළිබෝධ පාලනය සිදු කිරීම හා ගොවිපළ පරිශ්‍රය සෑම විටම පිරිසිදුව තබා ගැනීම.
- අස්වනු සැකසීම ආදී ක්‍රියාවන් සඳහා සේවකයින් යොදා ගැනීමේදී බෝවන රෝග වලින් තොර පුද්ගලයින් තෝරා ගැනීම සිදු කිරීමට අවධානය යොමු කිරීම.
- ගොවිපළ සේවකයින් සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී වෛද්‍ය පරීක්ෂණ පහසුකම් ලබා ගැනීමට යොමු කිරීම.

11. නිෂ්පාදිතයේ පළිබෝධනාශක අවශේෂ විශ්ලේෂණය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ හෝ වෙනත් අනුමත ප්‍රතිතනය ලත් පරීක්ෂණාගාරයකදී පළිබෝධනාශක අවශේෂ පරීක්ෂා කර වී පිළිබඳ වාර්තා තබා ගැනීම හා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකළ හැකිය.

- උපරිම අවශේෂ මට්ටම ඉක්මවා ඇති අවස්ථාවලදී , නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රමවේද පිළිබඳ සැලසුම/ මාර්ග උපදේශ සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීම ද සිදුකළ හැක.

සහතිකකරණ බෝග සඳහා අනුමත ලෙස පළිබෝධනාශක අවශේෂ හා බැර ලෝහ පරීක්ෂාවන් සිදු කිරීම SL-GAP සහතිකකරණ අංශය මඟින් ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගැනීම උදෙසා සිදුකරනු ලබයි.

12. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

ගොවිපළ කටයුතු වලදී ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය හා පරිසර දූෂණය විය හැකි ප්‍රභවයන් හඳුනා ගැනීම වැදගත් වේ.

අපද්‍රව්‍ය නිර්මාණය වන ප්‍රභවයන් අවම කිරීම, හැවිත භාවිතා කළ හැකි ද්‍රව්‍ය තෝරා හැවිත භාවිතය, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි ද්‍රව්‍ය වී සඳහා යොදා ගැනීම කළ හැකිය. බෝග කොටස් දිරාපත් කර පසෙහි තත්වය වැඩිදියුණු කිරීමට යොදාගත හැකිය.

සියලුම	අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය අවම කිරීම
ක්ෂේත්‍රවලින් ජනනය වන	අපද්‍රව්‍ය හැවිත භාවිතය
අපද්‍රව්‍ය	ප්‍රතිචක්‍රීකරණය
හඳුනා ගැනීම	නියමිත අපහරණය සිදු කිරීමේ ක්‍රම භාවිතය

13. පාරිසරික ගැටලු අවම කිරීම

බෝග නිෂ්පාදකයින් දැනට පවතින පාරිසරික හිඟී රීතිවලට අනුකූලව බෝග නිෂ්පාදනය කළ යුතුය. වාතය, ජලය, පස, ජෛව විවිධත්වය හා අනෙකුත් පාරිසරික ගැටලු පිළිබඳ අවධානය යොමුකර කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

සංරක්ෂිත හා පාරිසරික වශයෙන් වඩාත් සංවේදී ප්‍රදේශ අයුතු ලෙස භාවිතා නොකළ යුතුය.

SL-GAP ප්‍රමිතීන් අනුව වගා කිරීමේදී පරිසරය ආරක්ෂා වන පරිදි වගා කටයුතු කිරීම සඳහා වැදගත් ස්ථානයක් හිමිවේ.

14. පැමිණිලි වාර්තා කිරීම

SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා ගොවිපළ සකස් කිරීමේදී හා අභ්‍යන්තර විගණනය/අවසන් විගණනය අවස්ථාවේ දී ලබාදෙන අනුකූලතා ගොනුකර තබා ගැනීම හා නිවැරදි කිරීම් කිරීමෙන් පසු ඒ පිළිබඳව වාර්තා තබා ගැනීම වැදගත් වේ.

තවද ගොවිපළ කටයුතු පිළිබඳ වෙනත් පාර්ශ්වයන් මඟින් හෝ ලබාදී ඇති පැමිණිලි හා යෝජනා මෙන්ම ඒ පිළිබඳ ගත් ක්‍රියාමාර්ග මෙම ගොනුව තුළ වාර්තා කර තැබීම වැදගත් වේ.

15. අභ්‍යන්තර විගණනය

SL-GAP ප්‍රමිතීන් අනුව ගොවිපළ කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේදී එම ප්‍රමිතියේ අවශ්‍යතාවයන් හා නියමයන් පදනම්ව අවම ලෙස වසරකට එක් වතාවක් හෝ අභ්‍යන්තර විගණනයක් සිදු කිරීම වැදගත්ය.

විය සම්පූර්ණ කර ලේඛනගත කර තැබීම හා අනුකූලතා ඇතිවිට ඒවා නිවැරදි කර, ලේඛනගත කර තැබීම අවශ්‍ය වේ.

ඉහතින් සඳහන් කළ ප්‍රමිතීන් අනුව ගොවිපළ කටයුතු සිදුකිරීම මඟින් පහසුවෙන් SL-GAP සහතිකය ලබාගත හැකි අතර දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපළ සඳහා ගුණාත්මක නිෂ්පාදන සැපයීමට හැකි වේ. තවද වගා කරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්‍ෂාව සැලසෙන අතර ක්‍රමානුකූල යහපත් වැඩ පරිසරයක් ඇති කර ගැනීමත් වැඩි ලාභයක් උපයා ගැනීමටත් හැකිවනු ඇත.

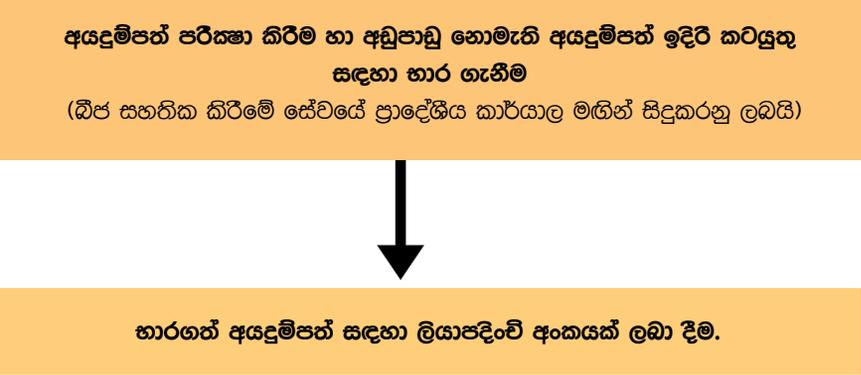
SL-GAP සහතිකකරණය ලබාගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පියවර

SL-GAP සහතිකකරණය ලබාගැනීමේ දී අනුගමනය කළයුතු ක්‍රමවේදය මෙහිදී දක්වා ඇත.
(Steps of SL-GAP Certification)

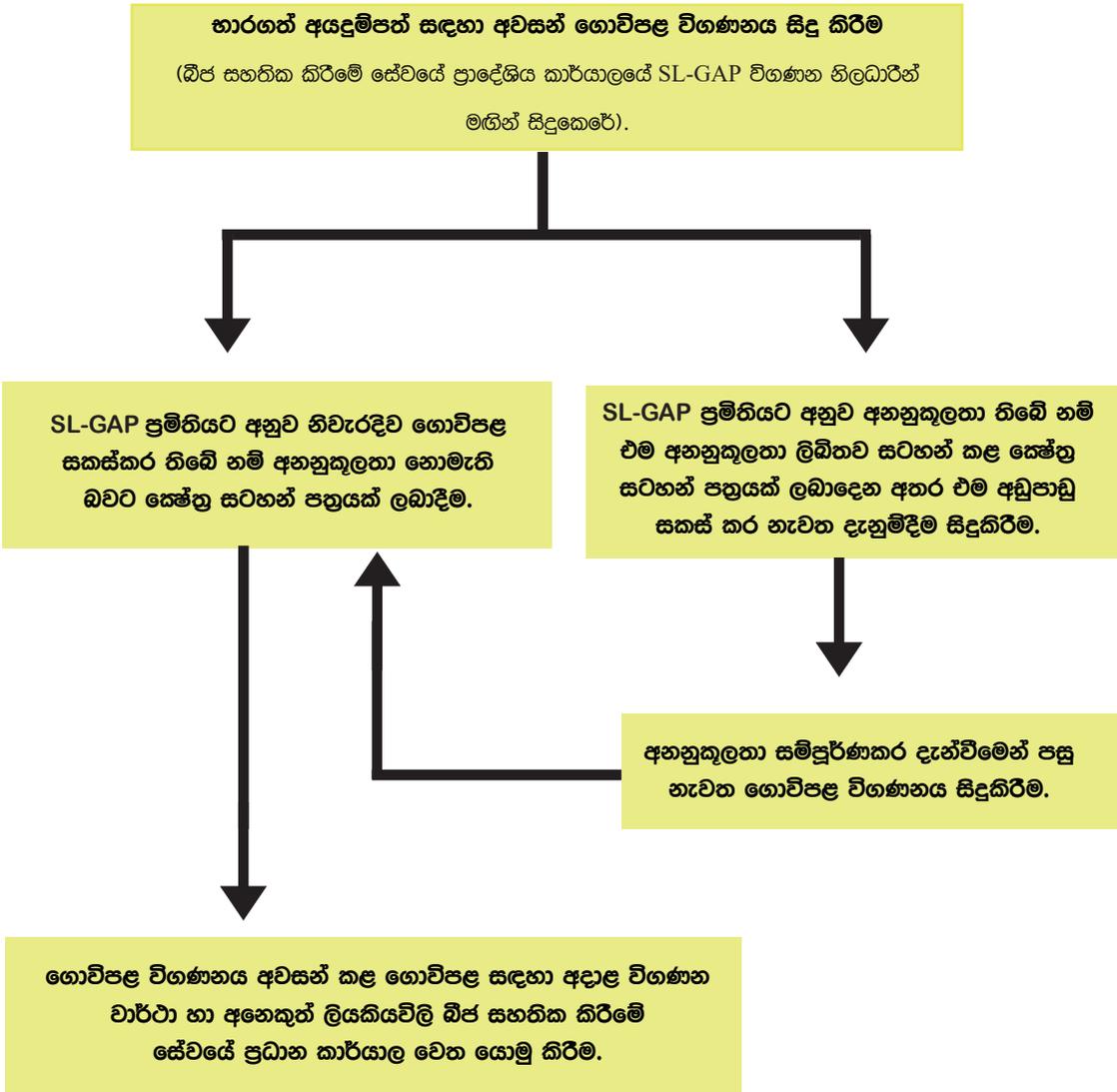
ගොවිපළ සකස් කර අයදුම් කිරීම දක්වා පියවර

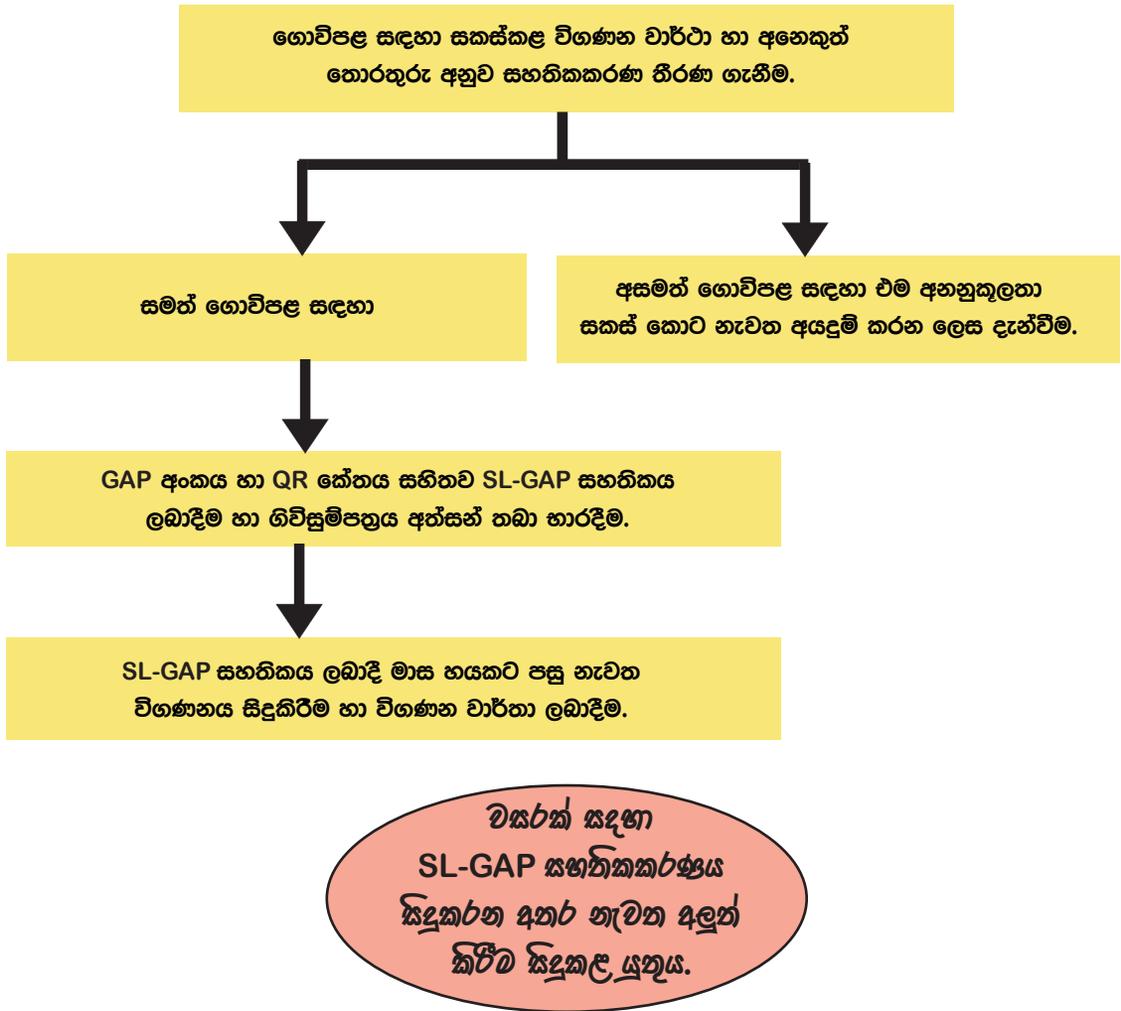
අයදුම්පත් භාර දීමෙන් පසු සිදුකරන පියවර

ගොවිපළ විගණනය සිදු කිරීමේ පියවර

SL-GAP සහතික පත් ලබාදීම දක්වා ඉදිරි පියවර

SL-GAP සහතිකලත් ගොවිපළ සඳහා

- SL-GAP සහතිකය ලබාදීමෙන් පසු ඕනෑම සාධාරණ අවස්ථාවක දී කෘෂි නිෂ්පාදනයේ හා ජලයේ සාම්පල ලබාගැනීම හා පරීක්ෂා කිරීම සිදුකිරීම.
- SL-GAP සහතිකය ලබාදීමේ දී අත්සන් තබනු ලබන ගිවිසුම්පත්‍රයේ ඇති කරුණු අනුව කටයුතු නොකළහොත් එහි සඳහන් කොන්දේසි වලට යටත්ව කටයුතු කිරීමට සිදුවීම.

සහතිකපත්‍රය අලුත් කිරීම (Renewal of Certificate)

- SL-GAP සහතිකපත්‍රය කල් ඉකුත් වීමට මාස 03 කට පෙර නිවැරදිව පුරවා සකස් කළ අයදුම්පත (අලුත් කිරීමක් ලෙස සටහන් තබා) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය වෙත භාරදීම සිදුකළ හැකිය.

SL-GAP සහතිකය ලබාගැනීම හා පරිහරණය කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

අයදුම්පත්‍ර ලබාගැනීම

SL-GAP සහතිකය ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය වගාකරුවන්ට SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා වූ අයදුම්පත්‍රය හා පිරවීමේ උපදෙස් පත්‍රිකාව බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මඟින් නොමිලේ ලබාගත හැකි අතර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු SL-GAP වෙබ් අඩවිය හරහා ද බාගත කිරීම කළ හැකිය.

අයදුම්පත්‍රය පිරවීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- අයදුම්පත්‍රය සමග ලබාදී ඇති උපදෙස් පත්‍රිකාව අනුව නිවැරදිව හා සම්පූර්ණ ලෙස අයදුම්පත්‍රය පිරවීම හා ඉල්ලුම්කරු විසින් අත්සන් තැබීම.
- ඇමුණුමක් ලෙස බෝග සැලැස්ම (ඉදිරි වසරක කාලය සඳහා කන්න දෙකටම අදාළව සකස් කළ) ඉදිරිපත් කිරීම.
- ව්‍යාපාර නාමය සහතිකයට යොදා ගැනීමට අවශ්‍ය නම් පමණක් ව්‍යාපාරය ලියාපදිංචි සහතිකය ඇමුණුමක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම.

අයදුම්පත්‍ර භාරදීම

අස්වැන්න නෙලීමට අවම මාස දෙකකට පෙර සම්පූර්ණ කළ අයදුම්පත්‍රය අදාළ ඇමුණුම් ද සහිතව ඔබගේ ප්‍රදේශයට ආසන්න බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය (ඇමුණුම 02 හා 03) වෙත භාරදීම.

අයදුම්පත්‍රය භාරදෙන විට ඒ සමග SL-GAP සහතිකකරණය ලබාගැනීම සඳහා වූ ගිවිසුම්පත්‍රය පිටපත් දෙකකින් අත්සන් තබා අයදුම් පත සමග භාර දීම.

ගොවිපළ විගණනය සිදු කිරීම

අස්වැන්න නෙලීමට ආසන්න දිනයක දී කෙණ්‍ර විගණනය සිදු කිරීම සඳහා බීජ සහතික කිරීමේ SL-GAP විගණන නිලධාරීන් පැමිණෙනු ඇත. එසේ පළමු කෙණ්‍ර විගණනය සඳහා පමණක් පැමිණීමට දින 2 කට වත් පෙර ගොවි මහතා හට දැනුම්දීම සිදුකෙරේ.

අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී සාම්පල ලබා ගැනීම, විශේෂයෙන් හිෂ්පාදන දූෂණවීමේ අවධානම් තත්ව වල දී සිදුකෙරේ.

- ජල මූලාශ්‍රයේ සාම්පල ලබා ගැනීම.
- අස්වනු වල සාම්පල ලබා ගැනීම.

අනුකූලතා පත්‍රය/ කේන්ද්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තාව ලබා දීම

- අනුකූලතා වාර්තාව යනු අදාළ ගොවිපළෙහි හිරිකණය වූ SL-GAP සහතිකකරණ ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවන අඩුපාඩු, දෝෂ පිළිබඳව දැන්වීම සඳහා වූ වාර්තාවයි.
- නිලධාරීන් විසින් කේන්ද්‍ර විගණනය අවසානයේ අනුකූලතා ඇති නම් ඒ බව හෝ නැත්නම් ඒ පිළිබඳව කේන්ද්‍ර වාර්තාවේ සටහන් කොට වගාකරුගේ ද අත්සන් සහිතව වගාකරු වෙත මුල් පිටපත භාරදෙනු ඇත.
- අනුකූලතා ඇත්නම් එය නිවැරදි කළ වහාම ලිඛිතව අදාළ විගණන නිලධාරීන් වෙත දන්වන ලෙස වගාකරු දැනුවත් කරනු ඇත.

අනුකූලතා සම්පූර්ණ කිරීම

කේන්ද්‍ර විගණන නිලධාරීන් විසින් ලබා දී ඇති අනුකූලතා හැකි ඉක්මණින් සම්පූර්ණ කර ඒ බව විගණන නිලධාරීන් වෙත/අදාළ බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය වෙත ලිඛිතව දැනුම් දීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ. හැකි සෑම විටම සති දෙකක් ඇතුළත අනුකූලතා සම්පූර්ණ කර දැන්වීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

සහතික පත්‍රය ලබාගැනීම හා ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම

SL-GAP සහතික පත්‍රය අදාළ බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය වෙත ලැබුණු පසු එම නිලධාරීන් වගාකරු වෙත ඒ බව දැනුම් දෙනු ඇත.

SL-GAP සහතිකපත්‍රය ලබා ගැනීමේ දී SL-GAP සහතිකලත් ගොවිපළ නිෂ්පාදන සඳහා සහතික පත්‍රය ලාංඡනය හා QR කේතය භාවිතය සඳහා වන ගිවිසුම්පත්‍රය අත්සන් තබා භාරදෙනු ඇත. මෙම ගිවිසුම්පත්‍රය මුල් පිටපත් 2 කින් යුතුවන අතර ගොවිපළ හිමිකරු වෙත එක් පිටපතක් භාරදීම හා ඉතිරි පිටපත අදාළ වගාකරුගේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ලිපි ගොනුවේ ගොනුගත කෙරෙනු ඇත.

SL-GAP සහතිකපත්‍ර ලාභි ගොවිනාම ලේඛනය www.slgap.doa.gov.lk වෙබ් අඩවියේ ප්‍රසිද්ධ කර ඇති අතර එය අනුරේඛනය සඳහා මෙන්ම SL-GAP සහතිකලත් නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීම සඳහා උපකාරී වනු ඇත.

පසු විපරම් විගණනය (Surveillance Audit)

සහතිකය ලබා දී මාස 6 කදී පසු විපරම් විගණනයක් සිදුකෙරේ.

හදිසි විගණනය සහ නොදන්නා විගණනය

විශේෂ අවස්ථාවල දී SL-GAP සහතිකලත් ගොවිපල තුළ යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් පවත්වාගෙන යන්නේ ද යන්න හදිසි පරීක්ෂාවක් සිදු කිරීමේ බලය බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ විගණන නිලධාරීන්ට හිමි වේ. එහිදී ගොවිපලවලට නොදන්නා විගණන පරීක්ෂාවට පැමිණිය හැකිය.

ඉහත සඳහන් පසු විපරම් හා හදිසි විගණන වල දී ගොවිපල තුළ සිදුකරන ක්‍රියාකාරකම් SL-GAP ප්‍රමිතීන් අනුව සිදු නොවන්නේ නම් ශ්‍රී ලංකාවේ සඳහන් පරිදි සහතිකය අත්හිටුවීමට හෝ අවලංගු කිරීමේ බලය සහතිකකරණ ආයතනය සතුවේ.

ගාස්තු අයකිරීම

SL-GAP සහතිකකරණ වැඩසටහන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් ආරම්භක පියවරක් ලෙස ගාස්තු අය කිරීමකින් තොරව මේ වන විට සිදු කරමින් පවතී.

පැමිණිලි සහ චෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම

SL-GAP සහතිකකරණය පිළිබඳ පැමිණිලි සහ චෝදනා ඇත්නම් පහත ලිපිනයට දැන්වීම කළ හැකිය.

අධ්‍යක්ෂ,
බීජ සහතික කිරීම සහ පැළෑටි සංරක්ෂණ
මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව.

දුරකථන අංකය - 0812 - 388044
ෆැක්ස් අංකය - 0812 - 388077

SL-GAP සහතිකකරණයට ඇතුළු නොවූවන්

විමර්ශන :-

ලිපිනය - අතිරේක අධ්‍යක්ෂ,

බීජ සහතික කිරීමේ සේවය, ගන්නොරුව.

දුරකථන අංකය - 081-2388217

ෆැක්ස් අංකය - 081-2388217

විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය -

scsdo79@gmail.com

හෝ

SL-GAP සහතිකකරණ අංශය

දුරකථන අංකය - 081-2388414

ෆැක්ස් අංකය - 081-2388414

විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය -

slgapcertification@gmail.com

ගොවිපළ ස්වයං විගණනය සඳහා යොදා ගත හැකි පිරික්සුම් ලැයිස්තුව

SL-GAP සහතිකකරණය සඳහා ගොවිපළක අභිචාර්යයෙන් තිබිය යුතු තත්වයන් පහතින් දක්වා ඇත. ඔබගේ ගොවිපළේ වර්තමාන තත්වය දැනගැනීම සඳහා අදාළ පාලන කරුණට ඉදිරියේ අනුකූලතාවය දැක්වීම සඳහා හරි (✓) හෝ (X) ලකුණ යොදන්න. ඒ අනුව අනනුකූලතා ඇති නම් නිවැරදි කිරීම සිදුකළ හැකිය.

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
1	තත්ව කළමනාකරණ සැලසුම ගොවිපළ සැලසුම් කිරීමේ සිට අස්වනු වෙළඳපළට යැවීම තෙක් කෘෂි නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මය පාලනය කිරීම පිළිබඳව ගොවිපළෙහි සියලුම කටයුතු, බෝග සැලැස්ම හා තීරණාත්මක පිළිවෙත් ඇතුළත්ව සකස් කළ සැලැස්මක් ගොවිපළ සඳහා තිබිය යුතුය. (අවම වශයෙන් ඉදිරි වසරක් සඳහා)	
2	යහපත් කෘෂි පිළිවෙත් සඳහා වූ වාර්තා විධිමත්ව නඩත්තු කර යාවත්කාලීන කර තිබිය යුතුය.	
3	සියලුම අදාළ වාර්තා හා ලේඛන වල විස්තර අඩංගු ප්‍රධාන ලැයිස්තුවක් නඩත්තු කර තිබිය යුතුය. (ලේඛනගත ලේඛනය)	
4	ගොවිපළ කටයුතු ආරම්භයේ සිට ගොවිපළ භූමියෙන් නිෂ්පාදන බෙදාහරින අවස්ථාව දක්වා සියලු ක්‍රියාකාරකම් වාර්තා කොට තැබීම සිදුකර තිබිය යුතුය.	
5	අනුගමනය කරනු ලබන පිළිවෙත් පිළිබඳ වාර්තා අවම වශයෙන් වසර 2 ක් හෝ ඊට වැඩි ගත යුතුය.	
6	වාර්තා යාවත්කාලීන කර, පහසුවෙන් කියවිය හැකි පරිදි පවත්වාගෙන යා යුතු වන අතර කලින් කලට විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබිය යුතු වන්නේය.	
7	ගොවිපළ හා ගොවිපළ නිෂ්පාදන පාරිභෝගිකයාට පහසුවෙන් පසු විපරම් කිරීම (අනුරේඛනය කිරීම) සඳහා නිෂ්පාදන අඩංගු ලේඛලයෙහි අදාළ තොරතුරු පැහැදිලිව සඳහන් කොට, අනෙකුත් නිෂ්පාදන සමඟ මිශ්‍ර නොවීම පිණිස ගොවිපළ තුළ සාර්ථක ක්‍රමයක් භාවිතා කර තිබිය යුතුය.	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
8	<p>බීජ/රෝපණ ද්‍රව්‍ය, හානිකර පළිබෝධ හා වෛරස් ආදී රෝග වලින් තොර නිරෝගී ඒවා විය යුතු අතර තත්වය සහතික කරන ලද ලේඛනයක් පැවතිය යුතුය. රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාගන්නා ස්ථානයේ/ගොවිපළෙහි නම හා ලිපිනය, තොගය හඳුනා ගැනීමේ කාණ්ඩ අංකය, සැපයූ දිනය සටහන් කර තැබිය යුතුය.</p>	
9	<p>බීජ/රෝපණ ද්‍රව්‍ය වල පාරිශුද්ධතාවය, ප්‍රභේදයේ නම, කාණ්ඩ අංකය හා විකිණුම්කරු සඳහන් කරමින් ඒවායේ ගුණාත්මය පිළිබඳ ලේඛනයක්/සහතිකයක් තිබිය යුතුය.</p>	
10	<p>බීජ/රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා කල්තබා ගන්නා ද්‍රව්‍ය/පළිබෝධනාශක (දිලීර නාශක, කෘමි නාශක, ජෛව නාශක හෝ වෙනත්) යොදා ඇත්නම් ඒවා අනුමත ද්‍රව්‍ය විය යුතු අතර නිර්දේශිත පිළිවෙත් අනුව යොදා තිබිය යුතුය.</p>	
11	<p>වගා බිමෙහි ඉතිහාසය හා පෙර වගාකළ බෝග පිළිබඳ වාර්තා තිබිය යුතුය.</p>	
12	<p>නව වගාවක් ආරම්භ කිරීමේදී පහත කරුණු අනුව අවධානම් තක්සේරුවක් සිදුකර තිබිය යුතුය. වගා ක්ෂේත්‍රයේ පෙර භාවිතය, යාබද භූමි වල වගාවන් සහ ක්‍රියාකාරකම් මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම් පිළිබඳ වාර්තා තිබිය යුතුය.</p>	
13	<p>වැදගත් වූ අවදානම් සහගත තත්ව හඳුනාගත් විට එම තත්ව සුදුසු පරිදි කළමනාකරණය කොට වගාකටයුතු සඳහා භූමිය යොදා ගෙන තිබිය යුතුය.</p>	
14	<p>ගොවිපළෙහි පිහිටීම, එහි වපසරිය, ළගා වීමේ හැකියාව හා ඊට යාබදව සිදුවන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් සිතියමක් ගොවිපළෙහි තිබිය යුතුය. (එහි බෝග කෙළවර හා වපසරිය ලකුණු කොට දක්වා තිබිය යුතුය)</p>	
15	<p>ගොවිපළෙහි බෝග වගා කිරීමේ නීත්‍යානුකූල අයිතිය හා අනුමැතීන් ගොවිපළ කළමනාකාරීත්වය සතුව තිබිය යුතුය. (ඉඩමේ අයිතිය අයදුම්කරුහට පැවතිය යුතු වීම හෝ ඔහුට වගා කිරීමේ කටයුතු කරගෙන යාමට බලය පැවරූ ලියවිල්ලක් අයදුම්කරු හා ඉඩමේ නීත්‍යානුකූල හිමිකරු අතර පැවතිය යුතුය.)</p>	
16	<p>වාර්ෂික බෝග, දළ බැවුම් සහිත භූමි වල ස්ථාපනය හොකළ යුතු අතර අවසර දියහැකි මට්ටමේ බැවුම් සහිත ඉඩමක ගොවිපළ පිහිටා ඇතිවිට පාංශු බාදනය වැළැක්වීම සඳහා සුදුසු පරිදි පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම භාවිතා කර තිබිය යුතුය.</p>	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
17	ඉඩමේ බැවුම අංශක 60ට හා උස මීටර 1524 (අඩි 5000) කට වැඩි ඉහල උසබිම් වල හෝ දළ බැවුම් වල බෝග වගා නොකළ යුතුය. එසේම ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය මගින් නායයෂම් හා පාරිසරික සංවේදී යැයි නම් කර ඇති ස්ථාන වල වගා කර නොතිබිය යුතුය.	
18	අවදානම් තක්සේරුව මගින් පසෙහි ව්‍යාධිජනකයින්/පළිබෝධයින් සිටින බව අනාවරණය වුවහොත් රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදාගෙන ධූමකරණය කිරීමට හැකි අතර මෙහිදී භාවිතා කරන ලද තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳ වාර්තා තබා ගෙන තිබිය යුතුය. (ධූමකරණය කිරීමට පෙර අමතරව විකල්ප ක්‍රම ලෙස බෝග මාරුව, රෝග ප්‍රතිරෝධී වගා ප්‍රභේද භාවිතය, තාප හෝ සූර්ය පීචානුකරණය, නිර්පාංශු වගාවට මාරු වීම වැනි ක්‍රම භාවිතා කළ යුතුය.)	
19	පස/උපස්ථර පීචානුකරණය කිරීම සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදා ගන්නා අවස්ථා වල අදාළ වාර්තා තබා තිබිය යුතුය.	
20	කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ හෝ වෙනත් සුදුසු පාංශු පරීක්ෂණ සේවාවකින් පස් සාම්පල පරීක්ෂා කොට අදාළ පොහොර නිර්දේශ ලබා ගැනීමට උනන්දු වී තිබීම.	
21	පත්‍ර මතට හා පසට සිදු කරනු ලබන සියලුම පොහොර සහ වර්ධක යාමක යෙදීම් පිළිබඳ වාර්තා තිබිය යුතුය. (යෙදූ දිනය, යෙදූ නිෂ්පාදනයේ නම, යෙදූ ආකාරය සහ යෙදූ ප්‍රමාණය, යෙදූ අනුපාතය හා ක්‍රමය, යෙදූ ස්ථානය හා යෙදූ තැනැත්තාගේ නම)	
22	පොහොර ප්‍රභව මගින් නිෂ්පාදන දූෂ්‍ය වීමේ (Contamination) අවදානම අවම වනසේ පොහොර වර්ග (බලයලත් ආයතනයක් මගින් ලියාපදිංචි කළ) නිර්දේශිත ඒවා පමණක් යෙදීම.	
23	ඒක් බෝගය සඳහා නිර්දේශිත හා යොදනු ලබන පොහොර වට්ටෝරුව ලිඛිතව වාර්තා කර තැබීම.	
24	පොහොර ගබඩාවේ ඇති, පොහොර තොග වාර්තා යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාම.	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
25	පොහොර, පළිබෝධනාශක සමඟ එකම කුටියක ගබඩා නොකළ යුතුය. එසේ සිදු කිරීමට අපහසු අවස්ථාවල පොහොර හා පළිබෝධනාශක එකිනෙකට වෙන්ව ගබඩා කොට ඒ අනුව ලේඛල් කර තිබීම.	
26	ජල ප්‍රභව දූෂණවීමේ අවදානමක් ඇති නොවන පරිදි හා පොහොර වර්ග වල ගුණාත්මයට හානි නොවන පරිදි හොඳින් ආවරණය වූ පිරිසිදු විශලී ස්ථාන වල ගබඩා කර තිබීම.	
27	පොහොර වර්ග ඇසුරුම් කරනු ලබන මලු සෘජුවම පොළොව සමඟ ස්පර්ශ නොවන සේ සකස් කර තිබීම.	
28	පොහොර, රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා හැවුම් නිෂ්පාදන සමඟ ගබඩා කර නොතිබීම.	
29	භාවිතා කරන ලද පොහොර මළ/බඳුන් ආහාර නිෂ්පාදන ගබඩා කිරීමට, හැවෙන භාවිතා කිරීම හෝ ආහාර ද්‍රව්‍ය සමඟ ස්පර්ශ වන සේ තැබීම සිදුකර නොතිබිය යුතුය.	
30	කාබනික පොහොර යෙදීමේ දී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශ වලට අනුකූලව කාබනික පොහොර යෙදීම සිදු කර තිබීම.	
31	අවධානමක් ඇති බව හඳුනාගත් අවස්ථාවල දී ප්‍රතිකර්ම කළ (අවම වශයෙන් මාස 3ක් වත් පරණ කරන ලද) කාබනික පොහොර වගාවට යොදා තිබීම.	
32	ගොවිපළෙහිදීම කාබනික පොහොර වලට ප්‍රතිකර්ම යොදන්නේ නම්, භාවිත කරන ක්‍රමය, දිනය හා ප්‍රතිකර්ම කළ කාල සීමාව පිළිබඳ වාර්තා තබා ගත යුතුය.	
33	ගොවිපළට බැහැරින් කාබනික පොහොර ලබා ගන්නේ නම්, එහි ප්‍රභවය (යොදා ඇති ද්‍රව්‍ය) පිළිබඳ වාර්තා තබා ගත යුතුය.	
34	මිනිස් මළ අපද්‍රව්‍ය හෝ එහි අවශේෂ සෘජුව හෝ වක්‍රව කෘෂිකර්මයට එකතු නොවී තිබිය යුතුය.	
35	නිෂ්පාදන භූමි, පසු අස්වනු සැකසුම් හා ඇසුරුම් ප්‍රදේශ හා ජල මූලාශ්‍ර දූෂණ වීමේ අවදානම අවම වන සේ කාබනික පොහොර ගබඩා කිරීමේ, මිශ්‍ර කිරීමේ, පැටවීමේ සහ කොම්පෝස්ට් බවට පත් කිරීමේ පහසුකම් සකසා තිබිය යුතුය.	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
36	කාබනික පොහොර යෙදීමේ දී සලාද කොළ ඇතුළු කොළ චලවළු හා චලවළු වගාවන්ට මූලික අවස්ථාවේ දී පමණක් භාවිතා කර තිබීම.	
37	බෝග මේරීමට ආසන්න කාලයේ දී හෝ අස්වනු හෙලීමට ආසන්න කාලයේ දී කාබනික පොහොර යොදන්නේ නම් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිර්දේශයට අනුව අස්වැන්න දූෂණය නොවන පරිදි යොදා තිබීම.	
38	ජල සම්පාදනය හෝ පොහොර මිශ්‍රිත ජල සම්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා ජල ප්‍රභවය රසායනිකව හෝ ජෛව විද්‍යාත්මකව දූෂණය වී ඇති අවදානම අවම කිරීම සඳහා පියවර ගෙන තිබිය යුතුය. (උදා:- ළිඳ වටා අඩි 3ක් පමණ උසට බැම්ම බැඳීම, ආවරණය කිරීම)	
39	ගොවිපළ කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා ජලය පිරිසිදු විය යුතු අතර අවධානම අනුව අවම වශයෙන් බෝග වගාව ආරම්භයට ප්‍රථම ජලය පරීක්ෂාවට ලක් කළ යුතු අතර අදාළ වාර්තා තබා ගත යුතුය. ඉන් පසුව අවධානම අනුව සුදුසු කාල පරතරයක දී, ජලය පරීක්ෂාකර වාර්තා තබාගත යුතුය. (ක්ෂුද්‍ර ජීවී හා බැරලෝන සඳහා වූ පරීක්ෂණ)	
40	ගොවිතැන සඳහා යොදාගනු ලබන ජල ප්‍රභව පරිසරයට හානිදායක නොවිය යුතුය.	
41	තිරසාර ජල ප්‍රභව මඟින් ජලය සපයා ගැනීම අවශ්‍ය කෙරේ. අවසරලත් සුදුසු ජල ප්‍රභවයකින් ජල සම්පාදනය කර තිබිය යුතුය.	
42	නාගරික ගොඩකළ ඉඩම්, රෝහල් හා කර්මාන්තශාලා අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරන ස්ථාන, වෙනත් වගා භූමි වැනි අහිතකර ප්‍රභවයන්ගෙන් ගලා වන ජලය මඟින් ජල සැපයුම දූෂණය වී නොතිබිය යුතුය.	
43	ජල සම්පාදනය හා පොහොර මිශ්‍රිත ජල සම්පාදනය සම්බන්ධ වාර්තා තබා ගත යුතුය. (ජල මූලාශ්‍රය, යොදාගත් පොහොර පිළිබඳ විස්තර ජල සම්පාදන කාලාන්තරය හා ක්‍රමවේදය ආදී විස්තර මෙම වාර්තාවලට ඇතුළත් කළ යුතුය.)	
44	කෘෂි නිෂ්පාදන වල පසු අස්වනු කටයුතු වලදී භාවිතා කරනු ලබන ජලයෙහි තත්වය, පානීය ජලය සඳහා වූ ප්‍රමිතීන් සමඟ අනුකූල විය යුතුය.	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
46	<p>බෝග ආරක්ෂා කිරීම පිණිස පළිබෝධනාශක භාවිතය අවම කර හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම නිෂ්පාදකයා විසින් පිළිගත් ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම (IPM) භාවිතා කර තිබිය යුතුය. (රසායනික ප්‍රතිකර්ම යෙදීමට වඩා රසායනික නොවන පළිබෝධ පාලන පිළිවෙත් වන, සුදුසු අවස්ථාවේ දී වල ආවරණ යෙදීම, කේෂත්‍රය වටා කෘමි ප්‍රතිරෝධී වැටක් භාවිතය, ඇම හා උගුල් භාවිතය වැනි ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම යොදාගෙන තිබිය යුතුය)</p>	
47	<p>වගා භූමිය වටා ආරක්ෂිත වැටක් තිබිය යුතුයි. (චලවළු සහ පළතුරු බෝග සඳහා ඉලක්ක ගත පළිබෝධකයන් ඇතුළු නොවන සේ කේෂත්‍ර වටා සකස් කළ ආරක්ෂිත වැටක් තිබිය යුතුය.)</p>	
48	<p>චලවළු වගා වටා කෘමි ප්‍රතිරෝධී වැටක් තිබීම වැනි IPM ක්‍රම භාවිතයෙන් පළිබෝධ හානි අවම කර ගෙන තිබීම.</p>	
49	<p>නිවෙස්වල හා ගොවිපළෙහි ඇති කරන සතුන් නිෂ්පාදන භූමියට ඇතුල් වීම වැළැක්වීමට පියවර ගෙන තිබිය යුතුය. (විශේෂයෙන් බෝග වගා කරන හෝ අස්වනු පරිහරණය කරන, අසුරන හා ගබඩා කරන ප්‍රදේශ වලට ආසන්නව)</p>	
50	<p>වගා කේෂත්‍රය හා පරිශ්‍රයන් මනා සනීපාරක්ෂාවකින් යුතුව කැලි කසල වලින් තොරව ඉතා හොඳින් පවත්වා ගෙන තිබිය යුතුය.</p>	
51	<p>පළිබෝධනාශක තෝරා ගැනීමේ දී නිර්දේශිත පළිබෝධනාශක, බෝග පළිබෝධ සංකලනය (Crop-Pest Combination) අනුව භාවිතා කර තිබිය යුතුය.</p>	
52	<p>1980, අංක 33 දරණ පළිබෝධනාශක පාලන පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ පළිබෝධනාශක පමණක් යොදා තිබිය යුතුය.</p>	
53	<p>පළිබෝධනාශක තෝරා ගැනීමේ දී පවතින සමාන ක්‍රියාකාරීත්වයේ ඇති පළිබෝධනාශක අතරින් අවම පෙර අස්වනු කාලයක් පවතින හා අවම උපද්‍රවයක් සහිත පළිබෝධනාශක තෝරාගෙන තිබිය යුතුය.</p>	
54	<p>නිර්දේශිත මාත්‍රාව යොදා තිබිය යුතු අතර, වැඩිපුර රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදා නොතිබිය යුතුය.</p>	
55	<p>ඉලක්ක ගත පළිබෝධකයින් විසින් ප්‍රතිරෝධීතාවයක් ඇති කර ගැනීම වැළැක්වීම පිණිස ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් වෙනස් නිර්දේශිත පළිබෝධනාශක මාරුවෙන් මාරුවට තෝරා ගෙන තිබිය යුතුය.</p>	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
56	අදාළ පළිබෝධනාශකය එක් බෝගයක් සඳහා එක් කන්නයක දී යොදන වාර ගණන අවම කිරීම පිළිබඳ සැලකිලිමත් වී තිබිය යුතුය.	
57	අපනයනය සිදු කරන රට මගින් භාවිතය සඳහා අවසර නොදෙන පළිබෝධනාශක, වගාකරුවන් විසින් අපනයනය සඳහා නිපදවන බෝග වලට භාවිතා කර නොතිබිය යුතුය.	
58	පළිබෝධනාශක යෙදීම් සම්බන්ධ වාර්තා නඩත්තු කිරීමේ දී - අදාළ බෝග පළිබෝධ සංයෝජනය ඇතුළත් පළිබෝධනාශකයේ සියලු යෙදීම්, යෙදීම් සිදු කරන දින, යෙදීමට හේතුව, භාවිතා කළ පළිබෝධනාශකයේ නම (වෙළඳ නාමය හා පොදු නාමය), යෙදූ මාත්‍රාව, යෙදූ ක්‍රමය හා යෙදූ තැනැත්තාගේ නම මෙන්ම පළිබෝධනාශක ලේබලයේ ඇතුළත් තොරතුරු ද ඇතුළත් වී තිබිය යුතුය.	
59	පළිබෝධනාශක යෙදීමේ දී ආරක්‍ෂාව, පුහුණුව හා උපදෙස් - අ. දියර ඉසින උපකරණ ක්‍රියාකරවන්නන් පිළිගත් පුහුණුකරුවන් වෙතින් සුදුසු පුහුණුවක් ලබා තිබිය යුතුය.	
	ආ. යෝග්‍ය හා සරිලන දිය ඉසින උපකරණ, භාවිතය හා නිවැරදිව ක්‍රමාංකනය කිරීම කර තිබිය යුතුය.	
	ඇ. පළිබෝධනාශක භාවිතයේ දී ලේබලයේ සඳහන් නිර්දේශ පිළිපැද තිබිය යුතුය.	
60	පළිබෝධනාශක මිශ්‍ර කිරීමේ දී බෝගය වගා කර ඇති වසරයට ප්‍රමාණවත් තරම් පමණක් මිශ්‍රණය සකස් කර ගත යුතුය. අදාළ තනුකකරණය නිර්දේශිත මාත්‍රාව ඉක්මවා නොයන සේ නිවැරදිව සිදු කළ යුතුය.	
61	නිශ්චිත නිර්දේශ නොමැතිව පළිබෝධනාශක වර්ග දෙකක් හෝ කිහිපයක් එකට මිශ්‍ර නොකිරීමට කටයුතු කර තිබිය යුතුය.	
62	මිශ්‍රණ සැකසීම සඳහා පිරිසිදු ජලය භාවිතා කර තිබිය යුතුය.	
63	අතිරික්ත පළිබෝධනාශක මිශ්‍රණ මගින් ඉඩම් දූෂ්‍යවීම සිදුවන බැවින් කිසිසේත්ම එකී පුරන් ඉඩම්වලට බැහැර කිරීම හෝ ගලා යාමට ඉඩ සලසා නොතිබිය යුතුය.	
64	පළිබෝධනාශක ගබඩා කිරීමේ දී ලේබලයට හානි නොකොට පළිබෝධනාශක ඒවායේ මුල් ඇසුරුමින්ම ගබඩා කොට තැබිය යුතු අතර හැකි සෑම විටම අදාළ ගොවිපළෙහි භාවිතය සඳහා නිර්දේශිත පළිබෝධනාශක පමණක් ගබඩා කොට තැබීම.	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
65	ආහාර, ආහාර ද්‍රව්‍ය, පොහොර හා වෙනත් ද්‍රව්‍ය වලින් අන්වී, ආරක්ෂිත, හොඳින් වාතෘශය හා ආලෝකය ලැබෙන ගොඩනැගිල්ලක පළිබෝධනාශක ගබඩා කොට තැබිය යුතුය.	
66	ගලා යන ද්‍රව්‍ය රඳවා ගත හැකි වන සේ සැලසුම් කරන ලද බීමක් සහිත ගංවතුර අවදානමට ගොදුරු විය හැකි ප්‍රදේශයකින් බැහැරව ගබඩාව ස්ථාපනය කර තිබිය යුතුය.	
67	කුඩු ලෙස පවතින සම්මිශ්‍රණ, ද්‍රවමය සම්මිශ්‍රණ සහිත රාක්ක වලට ඉහළින් හෝ වෙනම ගබඩා කර තිබිය යුතුය.	
68	අනපේක්ෂිත විසිරුමකදී භාවිතය සඳහා හදිසි අවස්ථා පහසුකම්, පිරිසිදු ජලය හා වැලි බාල්දි, පැවතිය යුතුය.	
69	සිදුවිය හැකි උවදුරු සම්බන්ධයෙන් හා අනතුරු සම්බන්ධයෙන් අනතුරු හැඟවීමේ ප්‍රකාශ හා සංකේත ගබඩාව හා ඒ අවට පැහැදිලිව ප්‍රදර්ශනය කොට තැබිය යුතුය.	
70	යල් පැහැය/කල් ඉකුත් වූ පළිබෝධනාශක එක් රැස් වීම වැළැක්වීම පිණිස ගබඩාවෙන් පළිබෝධනාශක බෙදාහරින විට ගබඩාවට මුලින් ලැබුණු තොග මුලින් හිකුත් කිරීමේ (First-in, First-out) මූලධර්මය සෑමවිටම අනුගමනය කර තිබිය යුතුය.	
71	ගබඩාවේ වාර්තා හඬත්තු කර තිබිය යුතුය.	
72	හිස් පළිබෝධනාශක බඳුන්/ ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය ක්‍රමානුකූලව අපහරණය කිරීම සඳහා අදාළ ආයතන වෙත භාරදෙන තුරු ආරක්ෂාකාරීව ගබඩා කර තැබීම.	
73	හිස් පළිබෝධනාශක බඳුන් තෙවරක් ජලයෙන් සේදිය යුතුය. එම ජලය පළිබෝධනාශක මිශ්‍රණ සඳහා භාවිතා කිරීම.	
74	හිස් පළිබෝධනාශක බඳුන් සිදුරු කිරීම/තැලීම හෝ කිසිසේත් ගිනි තැබීම සිදු කර නොතිබිය යුතුය.	
75	ප්‍රකාශිත සක්‍රීය කාලය ඉකුත් වූ පළිබෝධනාශක භාවිතා කර නොතිබිය යුතුය.	
76	කල් ඉකුත් වූ ඕනෑම පළිබෝධකනාශක තොගයක්, ඒ බව සඳහන් කොට/ලේබල් කොට අනෙකුත් පළිබෝධනාශක වලින් අන්වී ගබඩා කර තිබිය යුතුය. (කල් ඉකුත් වූ පළිබෝධනාශක, පිරවීමට නියමිත ඉඩම්වලට දැමීම හෝ වැළලීම සිදු නොකල යුතුය.)	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
77	පළිබෝධනාශක යෙදීමේ දී, සෞඛ්‍යට බලපාන අනතුරු හා ආරක්ෂාව සඳහා සුදුසු ආරක්ෂිත ඇඳුම් කට්ටලය හා ආම්පන්නවලින් ක්‍රියාකරුවන් සමන්විත වීමට කටයුතු කර තිබිය යුතුය.	
78	පුද්ගල ආරක්ෂිත ඇඳුම් පැළඳුම් හා ආම්පන්න භාවිතයෙන් පසු පිරිසිදු කොට තැබිය යුතු අතර, පළිබෝධනාශක වලින් අන්ව වෙනම ගබඩා කොට තැබිය යුතුය.	
79	පළිබෝධනාශක ලේබලයෙහි සඳහන් පෙර අස්වනු කාල සීමාව ආරක්ෂා වන පරිදි පළිබෝධනාශක භාවිතා කර තිබිය යුතුය.	
80	අස්වනු නෙලන කාලය තීරණය කිරීම පිණිස පරිණත වීමේ දර්ශකය හෝ සුදුසු කාලය තුළ අස්වනු නෙලීමට කටයුතු කර තිබිය යුතුය.	
81	නෙලන ලද අස්වැන්න පරිහරණය කරන අවස්ථාවල දී පස් මත හෝ පොළොවෙහි සෘජුවම නොතැබිය යුතුය.	
82	අස්වනු සෙවණෙහි තැබිය යුතු වන අතර, හැකි ඉක්මනින් ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉවත් කර ගත යුතුය.	
83	නැවුම් නිෂ්පාදන පරිහරණය කිරීමට ප්‍රථම, මූලික සහිපාරක්ෂක පිළිවෙත් හා ආහාර වල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව සම්බන්ධයෙන් සේවකයින් පුහුණු කර තිබිය යුතුය. එම උපදෙස් සේවකයින් විසින් පිළිපැද තිබිය යුතුය.	
84	නැවුම් නිෂ්පාදන හා ගැටෙන අස්වනු නෙලන යන්ත්‍ර සූත්‍ර, උපකරණ, මෙවලම්, බඳුන් හා ද්‍රව්‍ය, නිෂ්පාදනය දූෂ්‍ය වන ද්‍රව්‍යවලින් තොරව පිරිසිදු කර තිබිය යුතුය.	
85	නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මයට හානි නොවන සේ සුදුසු බහාලුම් තෝරාගැනීම හා ඇසිරීම සිදුකර තිබිය යුතුය.	
86	ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය දූවිලි නොවදින සේ පිරිසිදු හා වියලි ස්ථාන වල ගබඩා කළ යුතු අතර භෞතික හා රසායනික උපද්‍රව වලින් ආරක්ෂාවනසේ තැබිය යුතුයි. (පළිබෝධකයින්, මීයන්, කුරුල්ලන්ගෙන් හා වෙනත් සතුන්ගෙන් ද ආරක්ෂා විය යුතුය.)	
87	ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය, ආහාර ඇසුරුම් කිරීම සඳහා නිර්දේශිත ද්‍රව්‍ය විය යුතුය.	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
88	ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය, නිෂ්පාදනය දූෂණ කරන ප්‍රභවයක් නොවිය යුතුය. පොහොර, පළිබෝධනාශකයක් හෝ කල්තබා ගැනීමේ ද්‍රව්‍යයක් අඩංගුව තිබූ ඇසුරුම්, නිෂ්පාදන ඇසුරුම් කිරීම සඳහා භාවිතා නොකළ යුතුය.	
89	නිෂ්පාදන සැකසුම් ලේඛලේ කිරීම සිදු කරන්නේ නම් නිෂ්පාදිත දිනය හා කල් ඉකුත් වන දිනය SL- GAP අංකය සමඟ ලේඛලය මත සඳහන් කළ යුතුය.	
90	SL- GAP ලාංඡනය හා QR කේතය ඇසුරුම සඳහා භාවිතා කරන්නේ නම් ගිවිසුමේ සඳහන් පිළිවෙලට කටයුතු කර තිබිය යුතුය.	
91	අස්වනු ගබඩා කිරීම සිදු කරන්නේ නම් අස්වනු ගබඩාව පළිබෝධ වලින් හා වෙනත් ගොවිපළ උපකරණ වලින් තොරව පිරිසිදුව ආරක්ෂාකාරීව තිබිය යුතුය. එක් එක් බෝග සඳහා නිර්දේශිත තත්ත්වයන් ගබඩාව තුළ පවත්වාගෙන තිබිය යුතුය.	
92	පසු අස්වනු ප්‍රතිකර්ම සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවම කර තිබිය යුතුය. රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කළේ නම්, නිෂ්පාදනයේ ලේඛලය මත විය සටහන් කළ යුතුය.	
93	අපනයන වෙළඳපළ වෙනුවෙන් නිපදවන ද්‍රව්‍ය සඳහා ඒවා අපනයනය කරන රටවල්වල නීති, රීති මඟින් භාවිතය සඳහා අවසර දී නොමැති රසායනික ද්‍රව්‍ය/ පළිබෝධනාශක භාවිතා නොකර තිබිය යුතුය.	
94	අනතුරුදායක හෝ නවීනතම උපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම, ප්‍රථමාධාර, අනතුරක දී කටයුතු කරන ආකාරය හා හදිසි අවස්ථා පිළිබඳව ශ්‍රමිකයින් සැලසුම් සහගතව පුහුණු කර තිබිය යුතුය.	
95	අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය සහිත ප්‍රථමාධාර පෙට්ටිය (පෙට්ටි) ගොවිපළෙහි ලඟාවීමට පහසු නිත්‍ය ස්ථානයක තැබිය යුතුය. (ප්‍රථමාධාර වලට අදාළ තොරතුරු පැහැදිලිව ප්‍රදර්ශණය වනසේ ප්‍රථමාධාර පෙට්ටිය අසල තබා තිබිය යුතුය).	
96	ශ්‍රමිකයින් සඳහා වැසිකිළි හා අත්සේදීමේ පහසුකම් පැවතිය යුතු වන අතර එම ස්ථාන පිරිසිදුව හා සනීපාරක්ෂිතව තිබිය යුතුය.	

අනු අංක	පාලන කරුණු	අනුකූලතාවය
97	වගාකරු විසින් සිදු කරනු ලබන වගා කටයුතු, පවත්නා පාරිසරික හිඟි ඊති වලට අනුකූල විය යුතුය. (මෙය වාතය, ජලය, පස, ජෛව විවිධත්වය හා අනෙකුත් පාරිසරික සාධක වලට අදාළ වේ.)	
98	වගාකරු, වනජීවී හා ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ අවශ්‍යතා වලට අනුකූලව කටයුතු කර තිබිය යුතුය.	
99	ස්වභාවික ජල පහරවල් ඇති ස්ථානවල වගා කටයුතු කිරීමේ දී සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ වෙන්කර වගා කටයුතු සිදු කර තිබිය යුතුය.	
100	ගොවිපළ සම්බන්ධයෙන් වන සියලු පැමිණිලි (අනනුකූලතා, සම්බාධක, නිෂ්පාදන ආපසු කැඳවීම් ආදී) ගොනු ගත කර තබාගෙන තිබිය යුතුයි. නියමිත කාලය තුළදී නිවැරදි කිරීමට වගාකරු විසින් ගත් ක්‍රියාමාර්ග පැහැදිලිව සටහන් කර තිබිය යුතුය.	
101	ගොවිපළ හිමිකරු විසින් යහපත් කෘෂි ජිවිතේ වලට අදාළව ස්වයං විගණනය සිදු කර වාර්තාවක් ගොවිපළෙහි තබා ගත යුතුයි. (විගණනයෙන් සොයාගත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි කිරීමට ගත් ක්‍රියාමාර්ග සඳහන් කර තිබිය යුතුයි.) ස්වයං විගණනයන් අඩු තරමින් වසරකට වරක්වත් සිදු කර තිබිය යුතුය.	
102	පැහැදිලි සමාජ අසාධාරණයක් සිදුවන පරිදි හෝ මූලික මිනිස් අයිතිවාසිකම් කිසිවක් උල්ලංගනය වන පරිදි ගොවිපළ කටයුතු සිදු කර නොතිබිය යුතුය.	
103	වැඩ පරිසරයේ දී සිදුවිය හැකි අනතුරු සඳහා වන හේතු අවම කිරීමෙන්, වැඩ කරන අතරතුර දී සිදුවන අනතුරු හා සෞඛ්‍යයට වන හානි වැළැක්වීමට කටයුතු කර තිබිය යුතුය.	
104	සියලු ගොවිපළ කටයුතු හා නිෂ්පාදන සෑම අතින්ම ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැනට බලපැවැත්වෙන හිඟි පද්ධතියේ අවශ්‍යතාවයන් සමඟ අනුකූල වී තිබිය යුතුය.	

බීජ සහතික කිරීමේ සේවයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල

අනු අංකය	ලිපිනය	දුරකථන අංකය
01	කොළඹ ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පළතුරු කම්හල පාර, නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.	011-2081176
02	මතුගම ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය, මතුගම.	034-2248588
03	බටහන ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, බටහන, හුංගම.	047-2226039
04	මාතර ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ(ව්‍යාප්ති) කාර්යාලය, මාතර.	071-8149561
05	ලබුදුව ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, ලබුදුව	091-2248051
06	පැල්මඩුල්ල ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පැල්මඩුල්ල	045-2274163
07	කුණ්ඩසාලේ ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කුණ්ඩසාලේ	081-2422142
08	සීතාවලිය ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, සීතාවලිය	052-2222867
09	රිකිල්ලගස්කඩ ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, රිකිල්ලගස්කඩ	081-2365282
10	පැල්වෙහෙර ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පැල්වෙහෙර, දඹුල්ල	066-2284138
11	අලුත්තරම ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, අලුත්තරම	055-2258294
12	බිබිල ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, බිබිල	055-2265706

අනු අංකය	ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය	ලිපිනය	දුරකථන අංකය
13	හිකවැරටිය	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, හිකවැරටිය	035-2260309
14	බතලගොඩ	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, බතලගොඩ, ඉබ්බාගමුව	037-2259241
15	හිඟුරක්ගොඩ	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, හිඟුරක්ගොඩ	027-2246319
16	පොලොන්නරුව	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පොලොන්නරුව	027-2222119
17	මහලුප්පල්ලම	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, මහලුප්පල්ලම	025-2249260
18	කන්තලේ	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කන්තලේ	026-2234304
19	අම්පාර	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කව්වේරිය ව්‍යාපෘති ගොඩනැගිල්ලේ උඩුමහල, අම්පාර	063-2223870
20	කරදියන්ආරු	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, කරදියන්ආරු, මඩකලපුව	065-2056008
21	පරන්තන්	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පරන්තන්	021-2280270
22	මුරුත්තන්	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, මුරුත්තන්	024-2224592
23	වවුනියාව	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, වවුනියාව	024-2224592
24	යාපනය	ස්ථාන භාර නිලධාරී (බී.ස.සේ.) බීජ සහතික කිරීමේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය, පෝතරාමඩම් හන්දිය, හීර්වැලි දකුණ, කෝපාය, යාපනය.	0777781110